

LAAJAN ASUKASYHTEISTYÖRYHMÄN LAUSUNTO LEMMINKÄINEN INFRA OY:N
RIIPILÄÄN AJAMASTA VALTAVASTA KIVENOTTOHANKKEESTA JA SEN YVA-SELOSTUKSESTA

SISÄLTÄÄ KRIITTISEN TÄRKEÄÄ TIETOA TODELLISISTA KIVIAINESTEN OTTOMÄÄRISTÄ (s. 3-10)
JA TODELLISESTA KIVIAINEKSEN MÄÄRÄSTÄ PÄÄKAUPUNKISEUDULLA JA RAJAKUNNISSA (s. 48-52)

KATSOKAA HAVAHDUTTAVA TIIVISTELMÄ / KOKONAISKUVA KIVIMÄÄRISTÄ TÄMÄN LAUSUNNON SIVULTA 9

PÄÄTTÄJIEN ON KESKEISTÄ HAVAHTUA SIIHEN, ETTÄ KOKO YVA-RAPORTTI ON LEMMINKÄISEN TEETTÄMÄ

- RAPORTTI SISÄLTÄÄ USEITA SUORANAISIA VIRHEITÄ JA MANIPULOIVIA HARHAANJOHTAVUUKSIA
- LEMMINKÄINEN ESTTÄÄ PERUSTELUINA MM. MONINKERTAISIA LUKUJA ERI ASIASTA MISTÄ ON KYSE
- VAIKUTUSTEN ARVIOINTI ON KELVOTON — JOPA ESIMERKIKSI KESKEISTÄ KIVIPÖLYÄ EI OLE ARVIOITU
- SELKEÄSTI PUUTTEELLINEN JA VIRHEELLINEN YVA-SELOSTUS EI KELPAA PÄÄTÖKSENTEON POHJAKSI

LAUSUNTO, VALMIS VERSIO 1.5 [päivitetty 9.6.2010 klo 02:45]

Uudenmaan ELY-keskukselle

Ja lisäjakeluna ennako- ja taustatiedoksi päättäjille

Königstedtin vuori, Riipilän vanha metsä, Vantaa

www.konigstedt.info

TIIVISTELMÄ (TÄYDENNETTY KERTAUS 2.10.2009 ASUKKAIDEN LAUSUNNOSTA)

Lemminkäinen Infra Oy:n Vantaan ja Nurmijärven rajalle suunnittelema avokivikaivos perusteeton ja jyrkässä ristiriidassa mm. kaavoituksen, maa-aineslain, arvokkaan luonnon, alueen luonnonsuojelualueiden ja satojen talojen ja vuosisataisen asutuksen kanssa

- KYSEESSÄ ON YHDEN YHTIÖN LIIKETOIMITA-AIE — JOSTA OLISI PELKKÄÄ HAITTAA KAIKILLE MUILLE
- PAIKKA ON VÄÄRÄ — HANKE ON KAAVOITUKSEN, KAAVOITUSPROSESSIN JA USEIDEN LAKIEN VASTAINEN
- ESITETYT PERUSTELUT JA LUVUT OVAT VÄÄRISTELTYJÄ — KIVAINEKSESTA EI OLE LAINKAAN PULAA
- YVA-SELOSTUKSESSA LUKIJALLE ”TARJOILITAVA” RIITTÄMÄTTÖMYSSHARHA ON 113-KERTAINEN (ks. s. 9)
- LOUHINTAA EI TARVITA MYÖSKÄÄN LOGISTIIKKATONTTIMAAKSI — KO. TONTTEJA ON SATOJA HEHTAAREJA
- AIE ON JYRKÄSSÄ RISTIRIIDASSA LUONNOSUOJELUALUEIDEN JA LAAJAN VIHHERKÄYTÄVÄN KANSSA
- YVA-SELOSTUS ON KELVOTON JA MANIPULOI — EDES KESKEISIÄ KIVIPÖLYVAIKUTUKSIA EI OLE ARVIOITU
- ALUUEELLA ON YLI 240 PIENTALOA JA TILAA — TODELLINEN VAIKUTUSALUE ON LAAJEMPI: KILOMETREJÄ
- HANKE TUHOAISI PYSYVÄSTI ALUEEN LUONTOARVOT, VIRKISTYSKÄYTÖN JA SEUDUN MUUN POTENTIAALIN
- SEUTU TARJOAA ALUEEN KUNNILLE RUNSAASTI VETOVOIMAISIA MAHDOLLISUUKSIA, JOTKA HANKE ESTÄISI
- NS. PIENINKIN LOUHOSVAIHTOEHTO ON VALTAVA, 20 HEHTAARIA — JA TEKISI RIIPILÄSTÄ MELUALUEEN
- NS. PIENINKIN LOUHOSVAIHTOEHTO TUHOAISI SEUDUN, RIIPILÄN METSÄN JA EKOYHTYDEN LOPULLISESTI

Lemminkäinen Infra Oy:n Vantaalle Riipilään suunnittelema 70 ha suuruinen avokivilouhos on vailla pohjaa kun esitettyjä perusteluita tutkitaan tarkemmin. Yhtiön perusteet kiviainestarpeesta ja kiviainespulasta osoittautuvat viranomaisdokumentteihin perustuvissa laskelmissa harhauttaviksi. Logistiikkatonttipulaa ei ole. Hanke on jyrkässä ristiriidassa mm. kaavoituksen, maa-aineslain, luonnonsuojelulain, alueen luonnonsuojelualueiden, viherväylän ja ympäröivien satojen talojen ja tilojen vuosisataisten kulttuurimaisemien kanssa.

Toteutuessaan tällaisen valtavan ja pitkäkestoisen hankkeen vaikutukset olisivat peruuttamattomia ja sitoisivat vuosikymmeniä myös alueen tulevaa maankäyttöä. Lemminkäisen ajama tarpeeton hanke tekisikin päätökset näppärästi demokraattisten päättäjien ja harkittujen kaavoitusprosessien puolesta. Luoteis-Vantaalla ja Nurmijärvellä on paljon potentiaalia ja maata rakennettavaksi ja luontoalueiksi, pitkän aikavälin tarpeisiin.

Luoteis-Vantaalla tulee tulevaisuudessa asumaan huomattava määrä ihmisiä sekä omakotitaloissa että radan varren kerrostaloissa. Harkittu ja vetoimainen työn, asumisen ja vapaa-ajan miljöö on kehitettävissä historiallisiin kulttuurimaisemiin, seutukunnan aidoimmat ja alkuperäisimmät vahvuudet ylpeästi hyödyntäen.

Luontoarvot ovat kiistattomat. Alueella on sarja luonnonsuojelualueita ja valtioneuvoston vanhojen metsien suojeluohjelmaan kuuluva Riipilän metsä. Lemminkäisen hanke tuhoaisi luonnon lopullisesti. YVA:ssa yhtiö jopa edellyttää topakasti, että *valtioneuvoston on vain tehtävä uusi päätös* suojelualueesta. Vantaalaisilla ja nurmijärveläisillä on todella syytä vedota ELY-keskukseen ja päättäjiin. Maisemavaikutukset olisivat 4 kilometriä!

Louhoshanke tuhoaisi myös hankealuetta laajemman merkittävän Uudenmaan maakunnallisen vihherkäytävän. Murskaamon vuosikymmeniksi tuoma kivipöly ja jatkuvan melun leviäminen erittäin kapealle tai olemattomalle suojakaistaleelle on enemmän kuin todennäköistä — se on varmaa. Luontoarvot menetettäisiin täysin.

Koskemattomana, rikkaana luontokeitaiden ketjuna säilynyt alue tarjoaa koko pääkaupunkiseudulle valtavan potentiaalin myös osana viherkehää. Vantaanjokivarren ulkoilureitit sekä jylhän kallioisten Riipilän metsän, Lamminsuon luonnonsuojelualueen ja Vestran liito-oravametsien kautta kulkevat polut yhdistävät tulevaisuudessa Viikin kaislikot ja Nuuskion erämaan, yhtenä eheänä viherkehänä ja ulkoilureitistönä.

Hanke on ristiriidassa myös elinkeinojen, maa- ja metsätalouden, sekä mm. uusien autojen maahantuontitilojen kanssa. Jo nyt Lemminkäinen on pelkällä YVA:n käynnistämislään tehnyt seudulla asumisesta piinaavan tilan. Nuoria perheitä on muuttanut ja rakentanut taloja aivan alueen viereen ja uusia rakennetaan koko ajan. Kukaan ei saa myydyksi asuntoaan lähivuosina. Jo nyt prosessi on laskenut talojen arvoa: satoja tuhansia tavallisten perheiden vuosikymmenten tuloja, perintöjä ja tulevien sukupolvien säästöjä on kadonnut. *Kuka korvaisi Lemminkäisen aiheuttamat vuosikymmenten haitat ja kulut koko yhteiskunnalle? Asukkaille? Kuka korvaisi pysyvät vauriot maisemiin, kuka arvokkaan viherväylän ja luonnonsuojelualueiden tuhon? Räjätysuhan alla olevassa Riipilän metsässä asuu liito-oravia ja lepakoita, valuma-alueella vuollejokisimpukoita ja kirjojokikorentoja. Vaikka kaikki järkisyyt ovat selvästi tätä hanketta vastaan, silti yhtiö jatkaa hankkeen ajamista. Mihin yhtiö luottaa?*

Seudun asukkaat ja yritykset vastustavat jyrkästi Lemminkäisen louhoshanketta. **Perusteellisesti tehty arviomme hankkeen seurauksista poikkeaa olennaisesti Lemminkäisen YVA-selostuksen tiedoista.**

Uudenmaan ELY-keskukselle

VANTAAN RIIPILÄN KIVIAINEKSEN OTON YVA-MENETTELY

Ympäristövaikutusten arviointiselostus

Tämä lausunto täydentää 2.10.2009 antamaamme lausuntoa, jonka allekirjoitti 2 450 yksityishenkilöä ja useita hankealueen lähiseudun yhdistyksiä. Pyydämme ottamaan huomioon Vantaan Riipilän kiviaineksen oton YVA-selostuksesta lausuntoa annettaessa seuraavaa.

ESITETTY PERUSTELU KIVIAINESPULASTA EI PIDÄ LAINKAAN PAIKKAANSA (s. 2-5)

Hankkeen perusteluissa (s. 3) mainitaan, että ”Pääkaupunkiseudulla tarvitaan jatkuvasti kiviaineita, eivätkä olemassa olevat ottoalueet ja -luvut riitä kaikilta osin kattamaan kysyntää tulevaisuudessa, sillä kiviaineksen kysyntä tulee todennäköisesti tulevaisuudessakin olemaan suuri.” Perustelu on virheellinen, sillä Riipilän alueelta saatavissa oleva murske voidaan korvata olemassa olevilla paikoilla ja jo myönnettyjen lupien mukaisilla alueilla, joita ollaan laajentamassa niin, että viisi (5) YVA:aa on hiljattain valmistunut, neljä (4) YVA:aa on vireillä ja yhtä ollaan käynnistämässä (liitteen 1 mukainen kohdealue nro 9 / Lemminkäinen Infra). Esitetty perustelu riittäisi minkä tahansa alueen louhimiseen — jos se olisi oikea.

UUSIA, TURHIA LOUHOKSIA EI PIDÄ ENÄÄ AVATA ASUTUKSEN KESKELLE, KOSKA PERUSTEITA EI OLE PÄÄKAUPUNKISEUDULLA EI OLE MINKÄÄNLAISTA PULAA KALLIOKIVIAINEKSISTA: VANHOJEN JA JO VIREILLÄ OLEVIENTEN HANKKEIDEN KIVIMÄÄRÄ (LUVAT + YVAT) ON 163 miljoonaa k-m3

Tosiasiasa pääkaupunkiseudulla ei ole minkäänlaista pulaa kalliokiviaineksestä kuten liitteenä (s. 28-32) oleva luettelo ”Merkittävimmät kalliokiviainesten ottoalueet, joista toimitetaan kiviaineita pääkaupunkiseudulle” osoittaa (liite 1). Tiivistelmä liitteen tiedoista alla olevassa taulukossa.

Kohdealueet (10 aluetta) sijoittuvat pääkaupunkiseudun reuna-alueille tai lähiympäristöön ja niiden **todelliseksi kiviainesvarannoksi arvioidaan 258,11 milj. m³ktr. Tästä määrästä 163 milj. k-m3 on jo luvittua ja/tai ”yvattua” kaavoituksessa oikeille paikoille.** Siirtymällä mahdolliseen kallionsyväottoon entistä laajemmin, voidaan ottomääriä vielä oleellisesti lisätä alla olevasta.

YHTEENVETO KOHDEALUEISTA

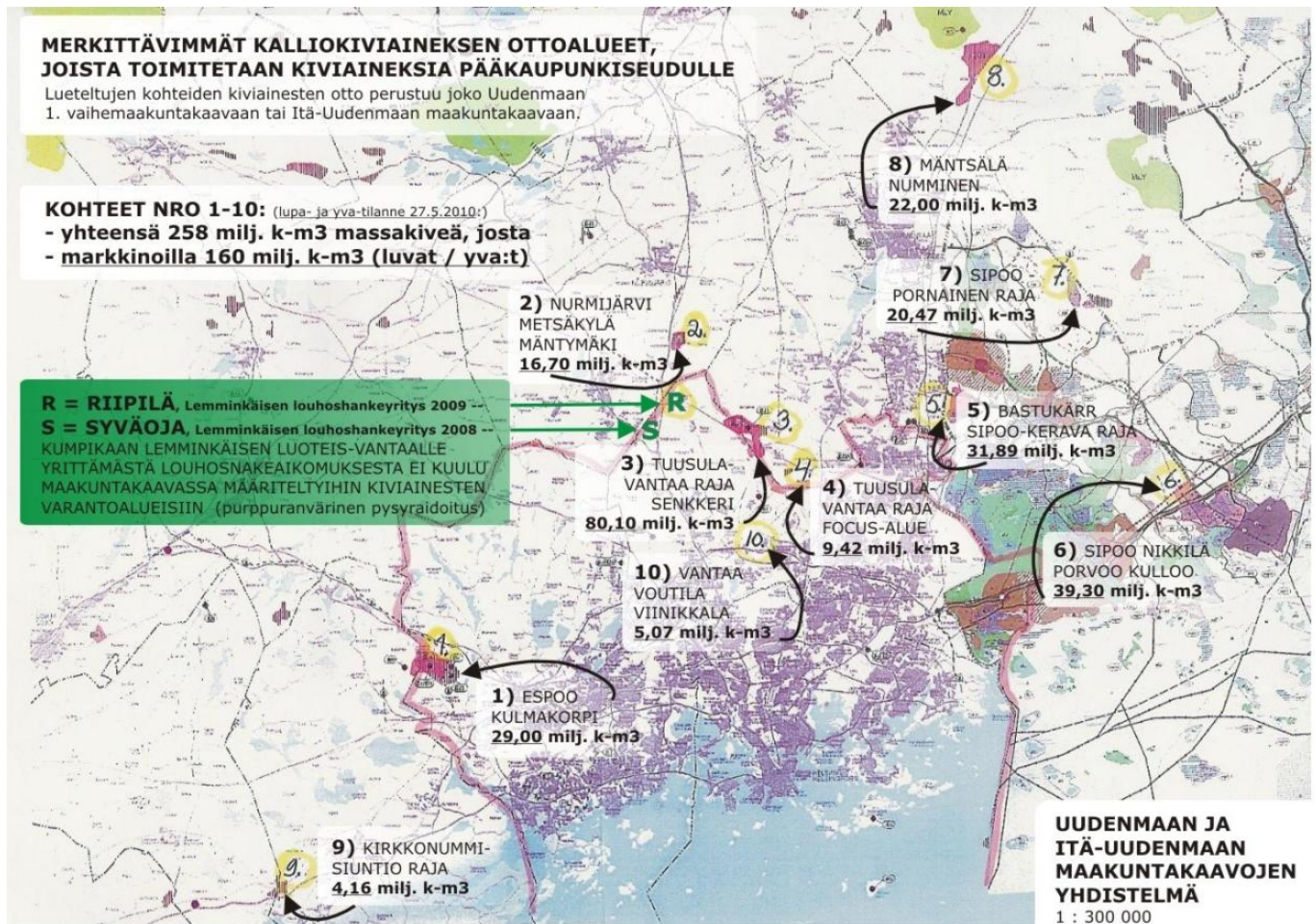
KOHDEALUE 1. Kulmakorpi-Espoo:	29,00	milj. m ³ ktr
KOHDEALUE 2. Mäntymäki, Nurmijärven Metsäkylä / Palojoki, lähellä Vantaan rajaa:	16,70	milj. m ³ ktr
KOHDEALUE 3. Senkkeri Tuusula, Vantaan rajalla:	80,10	milj. m ³ ktr
KOHDEALUE 4. Focus Tuusula (lentokentän pohjoispuolella), lähellä Vantaan rajaa:	9,42	milj. m ³ ktr
KOHDEALUE 5. Bastukärr Sipoo, Keravan rajalla:	31,89	milj. m ³ ktr
KOHDEALUE 6. Sipoo Nikkilä – Porvoo Kulloo:	39,30	milj. m ³ ktr
KOHDEALUE 7. Sipoo-Pornainen raja-alue:	20,47	milj. m ³ ktr
KOHDEALUE 8. Numminen Mäntsälä:	22,00	milj. m ³ ktr
KOHDEALUE 9. Kirkkonummi-Siuntio raja-alue:	4,16	milj. m ³ ktr
KOHDEALUE 10. Vantaa, lentokentän lounaispuoli Voutila ja Viinikkala:	5,07	milj. m ³ ktr

Yhteensä

258,11 milj. m³ktr

Kaikki kohteet sijoittuvat joko Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaavassa esitetyille alueille, joissa sijaitsee merkittäviä kallioalueita, tai ne sijoittuvat Itä-Uudenmaan 15.2.2010 vahvistetun maakuntakaavan kalliokiviainesten otto- tai sitä mahdollistaville alueille (EOK, EOK/TP, EOK/TT, EOK/EJ, TP/r). Lisäksi lähes kaikkien näiden kohteiden jälkikäyttönä on joko ylijäämämaiden läjitys tai muu yhteiskunnan edellyttämä hyötykäyttö.

LISTATUT KESKEISET KALLIOKIVIENOTTOALUEET: SAMA KARTTA ON SUUREMPANA LIITTEESSÄ 1
=> KALLIOKIVIAINEKSESTA EI OLE MINKÄÄNLAISTA PULAA PÄÄKAUPUNKISEUDULLA

Lemminkäisen YVA-selostuksen sivun 23 taulukot 2 ja 3 kalliokiviainesten määristä ovatkin äärimmäisen harhaanjohtavia:

- A) koko Itä-Uusimaa (Mäntsälä, Sipoo, Porvoo) puuttuu kokonaan
B) eikä kohteita, joista on jo suoritettu ympäristövaikutusten arviointi (5 kohdetta) ei ole noteerattu mitenkään, vaikka niiden kivimäärät tuovat dramaattisen suuren lisäyksen kivimarkkinoille.

Tiivistelmän sivulla 4 väitetään, että ”Suurin osa Uudenmaan merkittävistä kiviainesalueista sijaitsee muualla kuin pääkaupunkiseudun kunnissa.” Ilmaisu on siinä määrin erittäin harhaanjohtava, että useimmat kohteista sijoittuvat juuri ns. pääkaupunkiseudun rajoille (ks. kartta).

Samoin kohdan 1.4. s. 20 väite, ”Uusimaa ja erityisesti pääkaupunkiseutu muodostavat maamme suurimman kiviainesten kulutusalueen” on virheellinen, vaikka se on suora lainaus Uudenmaan kiviaineshuollon kehityskuvat –selvityksestä (2007). Viimeisin koko maan kattava kiviainesten ottomäärätilasto vuodelta 2007 osoittaa kiviainesten oton suuruusjärjestyksestä alueittain seuraavasti. (Kalliokiviaineksiä otettiin eniten Länsi-Suomessa.)

1. Häme
2. Lounais-Suomi
3. Länsi-Suomi
4. Pohjois-Pohjanmaa
5. Uusimaa
6. Kaakkois-Suomi (lähes sama ottomäärä kuin Uudellamaalla)

TIIVIILLÄ UDELLAMAALLA KULUTUS HENKILÖÄ KOHDEN VÄHEMMÄN KUIN KOKO MAASSA

Tietoharha Uudenmaan kiviainestarpeesta syntyy, mikäli kiviaineskulutuksena ”tonnia/asukas” käytetään samaa määrää kuin koko maassa. Uudellamaalla on laajoja valmiita kaupunkirakenteita ja lähiöitä, joissa asuu suurin osa ihmisistä. Kiviainestarve näillä alueilla on vähäinen. Vaikka tarve muualla olisikin suurta, niin koko Uudenmaan väestö huomioiden tarve asukasta kohti jää pieneksi. Esim. vuonna 2006 maa-ainesten otto koko Suomessa oli 93 milj. tn eli 17,9 tn/as (5,2 milj. as). Erityisesti, kun puhutaan kivenottohankkeesta, on keskeistä että **2006 Uudellamaalla maa-ainesten otto oli 9,5 milj. tn eli 6,9 tonnia / asukas** (1 371 765 asukasta).

UUSIA LOUHOSKOhteita JA YMPÄIRISTÖN PILAAVIA LUONTORAISKIOITA EI OLE TARPEEN AVATA ESITETTY KESKEINEN PERUSTELU KIVIAINESKULUTUKSESTA 3-KERTAISESTI HARHAUTTAVA

Edelleen perusteluissa kerrotaan (s. 3 ja kohta 1.4 s. 20) seuraavasti: ”Uudellamaalla käytetään vuosittain vajaa 9 milj. kiintokuutiometriä (m^3ktr) kiviaineksia eli noin $6 m^3ktr$ (14,2 tonnia) asukasta kohden. Käytetystä määrästä lähes 2/3 on kalliokiviainesta. Vuoteen 2035 mennessä kulutuksen arvioidaan jatkuvan tasaisena eikä merkittävää kasvua ole odotettavissa.”

Perustelu on kolminkertaisesti harhauttava. Arvioitaessa *maa-aineslain mukaista kalliokivenottoa*, tulee käyttää maa-aineslain mukaista kivenottoa koskevia lukuja, eikä harhauttaa lukijoita ja päättäjiä vaikutelmalla suuremmista ottotarpeista mikä on todellisuus.

Maa-aineslain mukaisella kiviaineksenotolla ei tarkoiteta esimerkiksi rakentamisen yhteydessä rakentamispaikoilta irroitettavia kiviaineksia — mikä kattaa nykyisin suuren osan kokonaiskiviainestarpeesta. Kiviainesta saadaankin monin tavoin: sekä kivenotolla, että mm. tunnelilouhinnoista ja rakennuspaikoilta suoraan saatavalla louheella.

Riipilän louhoshankkeessa on kyse maa-aineslain mukaisesta kalliokivenotosta suoraan luonnosta. Maa-aineslaki 24.7.1981/555 2 § ([22.12.2009/1577](#)) määrittelee, että kyseinen laki ei koske mm. seuraavia muita kivensaanti- ja ottotapoja:

1) kaivoslakiin (503/1965) perustuvaa ainesten ottamista;

2) rakentamisen yhteydessä irrotettujen ainesten ottamista ja hyväksikäyttöä, kun toimenpide perustuu viranomaisen antamaan lupaan tai hyväksymään suunnitelmaan;

3) sellaista ainesten ottamista vesialueella, johon vesilain (264/1961) mukaan vaaditaan aluehallintoviraston lupa.

Tarkasteltaessa maa-aineslainmukaista kalliokivenottoa Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) tilastoista, tilastot osoittavat että todellinen maa-aineslain mukainen kalliokivenotto Uudellamaalla on vain noin 2 milj. m^3ktr vuodessa.

Lemminkäisen YVA-selostuksessa keskeinen kivimäärä n. 6 milj. m^3ktr / vuosi, on kolminkertaisesti harhauttava siihen nähden, mitä Suomen ympäristökeskuksen tilastot osoittavat maa-aineslainmukaisesta massakiven otosta — mistä on siis kyse.

TODELLINEN NEITSEELLISEN MASSAKIVEN MAA-AINESLAIN MUKAINEN OTTO UUEDELLAMAALLA 2004-2009 ON VAIN NOIN 2 milj. m³ktr VUODESSA

Uudellamaalla ja Itä-Uudellamaalla otettiin SYKE:n osoittamien tilastojen (maa-aineslakiin perustuvat ottoalueet) mukaan kalliokiviainesta seuraavasti:

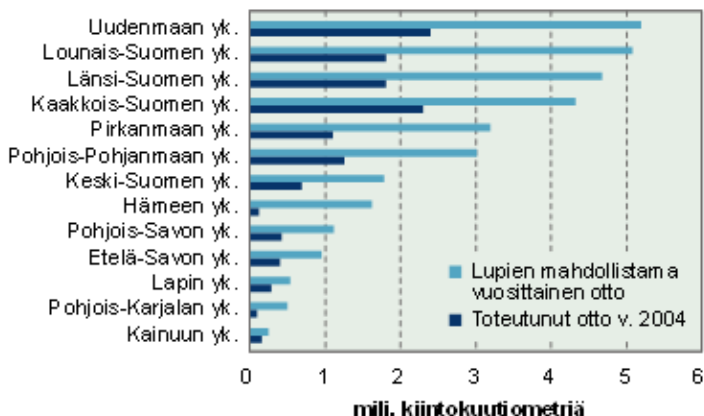
UUDENMAAN JA ITÄ-UUDENMAAN TODELLINEN KALLIOKIVEN OTTO 2000-2009

Vuonna 2000	2,2 milj. m ³ ktr
Vuonna 2001	2,3 milj. m ³ ktr
Vuonna 2002	3,0 milj. m ³ ktr
Vuonna 2003	1,9 milj. m ³ ktr
Vuonna 2004	2,3 milj. m ³ ktr
Vuonna 2005	2,3 milj. m ³ ktr
Vuonna 2006	1,9 milj. m ³ ktr
Vuonna 2007	2,5 milj. m ³ ktr
Vuonna 2008	2,4 milj. m ³ ktr
Vuonna 2009	1,7 milj. m ³ ktr (arvio myynnin pudotuksesta -28,3 %, Infra ry)

Lähde: Suomen ympäristökeskuksen tilastot / Ympäristö-lehden Tilastot (www.ymparisto.fi)

ESIMERKKI TOTEUTUNEESTA KALLIOKIVENOTOSTA VUODEN 2004 TILASTOSTA

Vuonna 2004 toteutunut ja lupien mahdollistama vuotuinen
kalliokiviaineksenotto ympäristökeskuksittain

Lähde: Suomen ympäristökeskuksen tilastot / Ympäristö-lehden Tilastot (www.ymparisto.fi)

Vuoden 2009 kalliokiviaineksen ottotieto perustuu olettamukseen siitä, että kiviainesmyynti laski myös Uudellamaalla, kuten Infra ry:n kokoama valtakunnallinen tilasto osoittaa. Infra ry:n jäsenyritykset myivät kalliokiviainesta vuonna 2009 noin 10,6 milj. m³ktr. Laskua edelliseen vuoteen oli noin 28,3 %. Infra ry:n jäsenenä on noin 100 kiviainesyritystä, joiden myynti on lähes 90 % Suomen kiviainesmyynnistä (lähde: Infra ry, Pia Rämö).

Merkittävää on, että **tilastoituihin kallionottomääriin sisältyy myös ns. kovakivi**, jota louhitaan Hyvinkään Kytäjältä, Mäntsälästä sekä Pernajalta. Kovakiviainesta käytetään raideseppelinä sekä moottori- ja maanteiden pinta-asfaltissa. Riipilän kallio on massakiveä kuten kaikki muukin pääkaupunkiseudun ympäristön kalliokiviaines. On siis huomioitavaa, että ns. kovakiven louhinta noin 0,2 – 0,3 milj. m³ktr sisältyy yllä oleviin lukuihin.

Näin ollen, uuden louhittavan massakiven ottotarve Uudellamaalla ja Itä-Uudellamaalla on korkeintaan 2 milj. m³ktr luokkaa / vuodessa.

Lähde: Suomen ympäristökeskuksen tilastot / Ympäristö-lehden Tilastot (www.ymparisto.fi)

HANKKEEN PERUSTELUT OVAT RÄIKEÄSTI VIRHEELLISIÄ

LEMMINKÄISEN TEETÄTTÄMÄ JA MAKSAMA YVA-SELOSTUS ANTAA TÄYSIN PÄINVASTAISEN KUVAN KIVIAINESTEN TARPEESTA JA OTTOMAHDOLLISUUKSISTA MITÄ ON TODELLISUUS

Kohta 1.4 Hankkeen perustelut s. 20-24 kiviainesten tarpeesta Uudellamaalla ovat räikeän virheellisiä, kuten vuosien 2000-2008 kiviainesten ottoa koskevat Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) laatimat tilastot osoittavat, samoin erityisesti taulukot kiviainesten ottomahdollisuuksista ja arvioit kiviainesvarantojen riittävydestä ovat vertaansa vailla antaen lukijalle täysin päinvastaisen kuvan kuin mikä on todellisuus.

Syntyneen kiviaineskulutusharhan johdosta on jo nyt useilta ns. hyötykäyttöön perustuvilta kallionlouhintakohteilta pohja pois.

On täysin perusteetonta avata uusia louhintakohteita, koska käynnissä olevien kohteiden kiviainesvarannot riittävät yli 100 vuodeksi.

MAA-AINESLAIN MUKAISET TODELLISET OTTOMÄÄRÄT PÄÄKAUPUNKISEUDULLA

Edellä oli tarkasteltu kalliokiviainestenottoa Uudellamaalla. Seuraavassa keskitytään pääkaupunkiseudun osuuteen, mikä on keskeistä Lemminkäisen hanketta arvioitaessa.

Kun Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan maakuntien maa-ainestenottotilastoja tarkastellaan vielä tarkemmin kunnittain kalliokiviaineksen osalta, joudutaan toteamaan, että esitetyt kuvitelmat pääkaupunkiseudun kiviainestarpeesta ovat todella harhaisia ja antavat väärän kuvan.

Pääkaupunkiseudulta (Helsinki, Espoo, Vantaa ja Kauniainen) ja relevanteista lähimmistä raja- ja lähikunnista (Kirkkonummi, Nurmijärvi, Tuusula, Kerava, Järvenpää, Pornainen, Sipoo sekä Porvoo) otettiin maa-aineslain mukaisilta ottoalueilta kalliokiviainesta seuraavasti:

PÄÄKAUPUNKISEUDUN SEUTU, TODELLINEN KALLIOKIVEN OTTO 2004-2008

2004	1 533 237 k-m ³	= 4,14 milj. tn
2005	1 481 395 k-m ³	= 4,00 milj. tn
2006	1 456 363 k-m ³	= 3,93 milj. tn
2007	1 262 050 k-m ³	= 3,41 milj. tn
2008	1 145 197 k-m ³	= 3,09 milj. tn

Lähde: ELY-keskus, aluehallinnon tietohallintopalveluyksikkö (AHTI)

Kaikki edellä mainittu kiviaines on ns. massakiveä, joten kiven ominaispainona yksikön muuntamisessa on käytetty kerrointa 2,7 tn/k-m³.

Myös Mäntsälän eteläosista ajettiin kalliokiviainesta pääkaupunkiseudulle. Voidaan olettaa, että tämä Mäntsälästä ajettu kiviaines vastaa suunnilleen sitä määrää, mitä em. luettelossa

lähikunnissa (250 000 asukasta) käytettiin kalliokiviainesta. Näin ollen luettelon kuutiomäärät osoittavat pääkaupunkiseudun kulutusta. Muualta pääkaupunkiseudulle ajetun kalliokiviaineksen määrä on ollut hyvin vähäistä pitkien kuljetusmatkojen takia.

TILASTOT OSOITTAVAT ETTÄ OTTOTARVE ON VÄHENTYNYT VUOSI VUODELTA

Edellä olevat tilastot osoittavat, että maa-aineslain mukaisilta ottoalueilta pääkaupunkiseudulla käytettävän kalliokiviaineksen määrä on vuosi vuodelta laskenut, ollen vuonna 2008 noin 3 tonnia / asukas.

Päättäjien ja yhteiskunnan kannalta huomionarvoista on, että **Lemminkäisen Riipilän YVA-selostuksen perusteluissa käytetään moninkertaisia, eri asiaa kuvaavia, lukuja hämäävästi — jotta lukijoita ja päättäjiä johdettaisiin jykästi harhaan ja syntyisi illuusio liian suuresta kivitärpeestä, kasvavasta käytöstä ja kivitärpeestä.**

Lemminkäisen raportin harhaanjohtavuudet eivät ole lainkaan totta, vaan luonnosta otettavan kiven ottomäärät laskevat todellisuudessa koko ajan, samoin kivitärpeet ovat valtavat ja minkäänlaista kivitärpeä ei todenteolla ole.

LEMMINKÄINEN HARHAUTTAA LUKIJAA TAHALLISESTI MONINKERTAISILLA JA ERI LUVUILLA

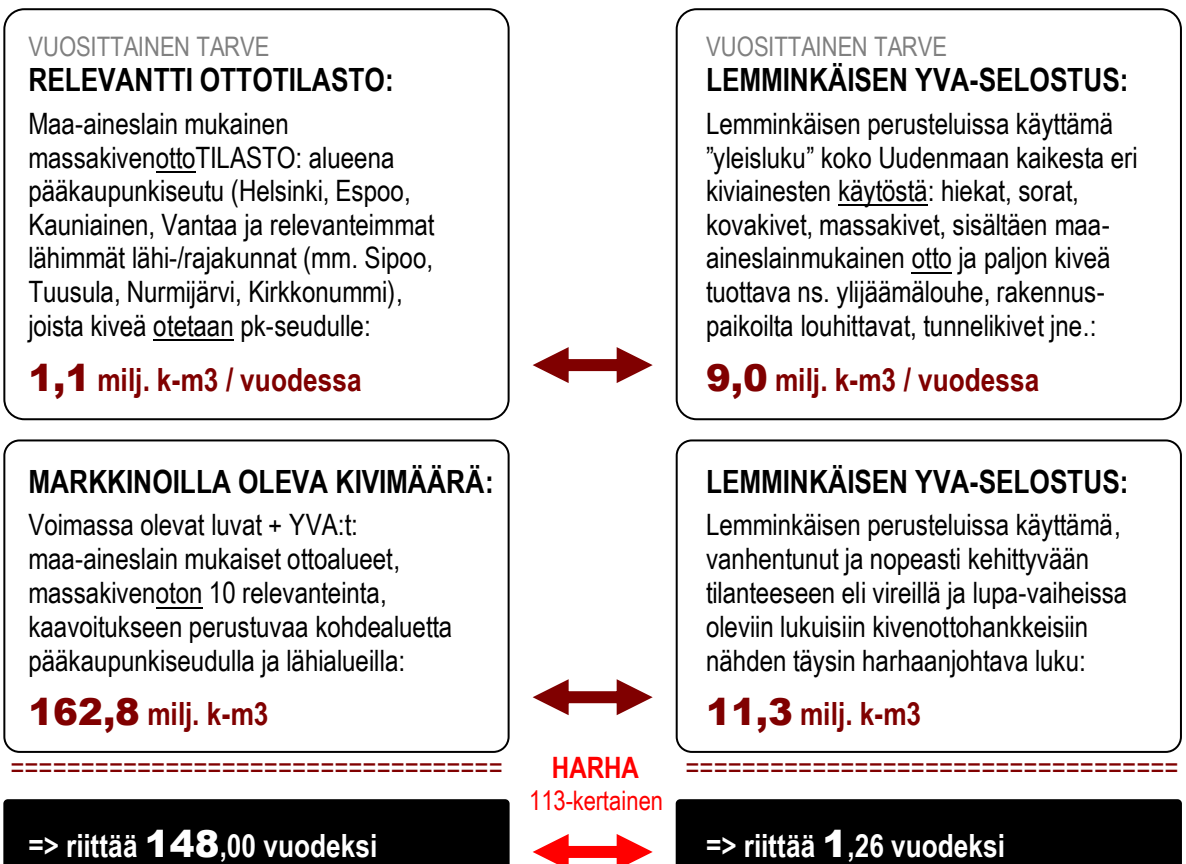
RELEVANTTI OTTOTILASTO: 1,1 MILJ. K-M3 / vuosi ↔ **YVA-SELOSTUS: 9,0 MILJ. K-M3 / vuosi**
Tilastofakta 1,1 miljoonaa k-m3 / vuodessa on aivan eri asia kuin harhauttava 9,0 miljoonaa k-m3 / vuodessa

Päättäjien on keskeistä ymmärtää, että kun tilastojen osoittama maa-aineslainmukainen massakiven otto on pääkaupunkiseudun vaikutuksesta edellä oleviin laskevan trendin tilastoihin pohjautuen vain hieman yli 1 milj. k-m3 (viiden vuoden keskiarvo 2004-2008 n. 1,38 milj. k-m3 / vuosi), kansalaisen tai kiireisen päättäjän tai lehti toimittajan on erittäin harhauttavaa lukea Lemminkäisen YVA-selostuksen raporttia, jossa ensimmäinen ja ainoa auki kirjoitettu kiviainestarvetta kuvaava luku on 9 milj. k-m3 / vuodessa ja myöhemmin tarkennettuna ”2/3 osaa”. **Kun hankkeessa kerran on kyse maa-aineslain mukaisesta massakivenotosta ja kun käytetään relevanteja pääkaupunkiseutua koskevia lukuja, niin esimerkiksi vuoden 2008 tilastofakta (tämän lausunnon sivulla 7 olevassa tilastossa) 1,1 miljoonaa k-m3m on jo aivan eri luku kuin 9,0 miljoonaa k-m3. Vaikutelma on äärimmäisen harhaanjohtava.**

LUVAT + YVAT: 163 MILJOONAA K-M3 ↔ **YVA-SELOSTUS: 11 MILJOONAA K-M3**
Markkinoilla oleva kivimäärä 162,8 milj. k-m3 on aivan eri asia kuin harhauttava 11,3 milj. k-m3 ”lupamäärä”

Vastaavasti, kun tarkastellaan markkinoilla olevaa kivimäärää, eli uusinta lupa- ja YVA-tilannetta relevanteimmilla kivenottoalueella pääkaupunkiseudulla ja rajakunnissa (Liite 1), nähdään, että **otettavaa massakiveä on markkinoilla pelkästään maa-aineslainmukaisista relevanteimmista kivenotto paikoista 162,8 miljoonaa k-m3. Tämä on aivan eri luku kuin Lemminkäisen ja Rambollin YVA-selostuksessaan esittelemä 11,3 miljoonaa k-m3, mitä hankevastaava tarjoilee tahallisesti lukijoille ja päättäjille markkinoilla olevana kiviainemääränä. Vaikutelma on äärimmäisen harhaanjohtava.**

YVA-SELOSTUKSESSA LUKIJALLE ”TARJOILITAVA” RIITTÄMÄTTÖMYSHARHA ON 113-KERTAINEN:

RELEVANTTI OTTOTILASTO: 3 tonnia / asukas ↔ **YVA-SELOSTUS: 14 tonnia / asukas**

Tilastofakta 3 tonnia / asukas on aivan eri asia kuin harhauttava 14,2 tonnia / asukas

Samoin asukasta kohden lasketut ja esitetyt lukemat ovat yhtä lailla täysin harhaanjohtavia. Lemminkäisen raportissa keskeinen asukasta kohden väitetty kiviainestarvelukema on peräti 14,2 tonnia asukasta kohden. Kuitenkin, maa-aineslain mukaisilta ottoalueilta otettavan kalliokiviaineksen määrä, mistä asiasta koko hankkeessa on kysymys (ja sen perusteluissakin tulisi olla), oli esimerkiksi vuonna 2008 vain 3 tonnia asukasta kohden. **Päätäjällekkin 3 on aivan eri luku kuin 14,2, oli yksikkö mikä hyvänsä**, tässä tapauksessa tonnia per asukas. Lemminkäisen tahallisen harhauttavasti esittämät luvut ovat äärimmäisen harhaanjohtavia.

HANKESUUNNITELMAN TÄYSI MAA-AINESLAIN VASTAISUUS KAIKKIEN LAIN RAJOITTEIDEN MUKAAN

Mikäli Lemminkäinen Infran suunnittelema louhos saisi toimintaluvan, rikkoisi se suoraan myös maankäyttö- ja rakennuslain 3 pykälää, mikä jo yksinään on aivan yksiselitteinen peruste hylätä hanke, ja riittää täten koko louhoshankeen kieltoperusteeksi. Alueen luonnonolosuhteisiin ja hankesuunnitelmaan tutustuu käy nopeasti ilmi, että Lemminkäinen Infran louhoshanke rikkoisi jokaista maa-aineslain 3§:ssä määriteltä aineiden ottamisen neljää (4) rajoitusta:

*”Maa-aineslaki 24.7.1981/555 3 § (23.5.1997/463) Aineiden ottamisen rajoitukset
Tässä laissa tarkoitettuja aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu:*

- 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista;*
- 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista;*
- 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai*
- 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.*

1) Avautuva kaunis maisemakuva turmeltuisi sekä pohjoisessa Palojoen Taaborinvuorelle vievältä Metsäkyläntieltä järjestyttävänä maisemamuutoksena, että etelän suunnassa olevasta Vantaanjokilaaksosta päin (Vantaanjokilaakson kulttuurihistoriallisesti arvokas perinnemaisema) ja itse vuorelta alas, erityisesti pohjoiseen, kohti Metsäkylän perinnemiljöötä.

2) Alueella elää todennetusti sekä liito-oravia että harvinaisia lepakoita, jotka kummatkin ovat EU:n erittäin tarkasti suojeltuja lajeja, joiden levähdyspaikkojenkin hävittäminen on yksinään jo lupien myöntämisen estoperuste, ja maa-aineslain rajoitteissa tarkoitettu hankkeesta aiheutuva erikoisten luonnonesiintymien tuhoutuminen.

3) Alue on osa laajempaa maakunnallista ekologista verkostoa ja yhteyttä, joka katkeaisi ja tuhoutuisi, mikäli "pieninkään" (20 hehtaarin!) louhosvaihtoehto VE3 saisi minkäänlaisen luvan. Koska vaikutukset olisivat huomattavia ja laajalle ulottuvia, hankkeesta olisi laissa määriteltyjä laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa.

4) Kaikki alueen kotitaloudet, maatilat ja yritykset saavat vetensä omista kaivoista. Avokivikaivoshanke aiheuttaisi muutoksia pohjavesiolosuhteissa, ja muuttaisi virtaussuuntaa kohti louhosta. Näin ollen, myöskin pohjaveden laatu ja antoisuus vaarantuisi.

Hanke onkin miltä kannalta tahansa katsottuna täysin lakien ja asetusten vastainen ja ristiriidassa paitsi luonnon, myös demokraattisesti säädettyä kaavoitusta vastaan, sekä seudun vuosisataista asutusta ja maanviljelyä kohtaan, yhteiskunnan suunnitelmiin ja myöntämiin aiempiin lupiin perustuvaa uudisrakennusta ja -asutusta vastaan, ja seudulla jo toimivaa liiketoimintaa vastaan — jotka kaikki ovat yhteiskunnan aikaisempia sitoumuksia, johon Lemminkäisen yrittämä louhos, "väärä palapelin pala", ei vain kertakaikkisesti sovi.

LEMMINKÄISEN RIIPILÄN HANKKEEN YVA-MENETTELYN KÄSITTELY YMPÄRISTÖVIRANOMAISTEN TAHOLTA ON NÄYTTÄYTYNYT YHTEISKUNNALLE EPÄLUOTETTAVANA JA PUOLUEELLISENA

YVA-SELOSTUS VÄLITTÄÄ YHTIÖN MANIPULOIMAT LASKELMAT JA TIEDOT "TOTUUTENA"

**EI OLE HYVÄKSYTTÄVÄÄ, ETTÄ ELY-KESKUS EI TEE TYÖTÄÄN LUOTETTAVASTI KUN
PÄÄTÖKSENTEKOON EI SAADA YMPÄRISTÖVIRKAMIESTEN TOIMESTA LUOTETTAVAA, UUSINTA
JA PUOLUEETTOMINTA FAKTATIETOA,** JOIHIN PÄÄTTÄJÄTKIN VOISIVAT LUOTTAA: NYT YVA:N
"TOTUUDET JA SELVITYKSET" JA TODELLISUUS EROAVAT NIIN PALJON, ETTÄ YVA ON KELVOTON

PÖYRISTYTTÄVINTÄ ON, ETTÄ ELLEIVÄT ALUEELLA ASUVAT KANSALAISET TEE VALTAISAA
TIEDONKERUU-, ANALYSOINTI-, RAPORTOINTI- JA TIEDOTUSTYÖTÄ YVA-MATERIAALIN
AUDITOIMISEKSI, KULKEUTUU PÄÄTÖKSENTEKOON VAIN LEMMINKÄISEN MAKSAMIA "TIETOJA"

PYYNNÖISTÄ HUOLIMATTA ELY EI TEE PUOLUEETONTA SELVITYSTÄ KIVIAINESTARPEESTA
JULKISEN PÄÄTÖKSENTEON KÄYTTÖÖN: **MIKSI ELY-KESKUS ON PUUTTUMATTA LEMMINKÄISEN
ESITTÄMIIN "TIETOIHIN" KIVIAINESTARPEESTA? TODELLISUUS ON RADIKAALISTI ERILAINEN (s. 9)!**

YMPÄRISTÖVIRANOMAISEN PITKÄ YHTEISTYÖ KIVIAINESYHTIÖIDEN KANSSA EPÄILYTTÄÄ:
YHTEISKUNNAN EDUN KANNALTA ON TODELLA HÄMMENTÄVÄÄ MYÖS SE, ETTÄ RIIPILÄN
HANKKEEN NS. PUOLUEETTOMANA YHTEYSVIRANOMAISENA TOIMII PITKÄÄN LEMMINKÄISEN
KANSSA SAMOISSA KABINETEISSA MAAKUNTAKAAVOITUSTA JA UUDENMAAN KIVIAINESALUEITA JA
MAHDOLLISIA OTTOKOhteita SELVITELLYT VIRKAMIES: OSAPUOLET TUNTEVAT INTRESSINSÄ

ON YMMÄRRETTÄVÄÄ ETTÄ VIRKAMIEHEN TULEE KÄYDÄ NEUVOTTELUJA TYÖNSÄ PUOLESTA,
MUTTA ASUKKAILLE YHTEYSVIRKAMIEHEN KIVIYHTIÖMYÖNTEISYYS ON USEISSA YHTEYKSISSÄ
NÄYTTÄYTYNYT PUOLUEELLISENA: HANKKEEN YHTEYSVIRKAMIEHEN KATSOTAAN OLEVAN JÄÄVI
TOIMIMAAN PUOLUEETTOMANA ARVIOIJANA.

NYT UUDENMAAN MAAKUNTAKAAVOITUKSEN KIVIAINESALUEITA 1998-2003 SELVITTÄNEEN POSKI-
PROJEKTIN SIHTEERIN JA KIVIYHTIÖJÄSENTEN VÄLINEN YHTEISTYÖ JATKUU "TIIVIINÄ"

**ELY-KESKUKSEN "TEHTÄVIENHOIDOLLA-/HOITAMATTOMUUDELLA" ON VAKAVAT SEURAUKSET:
NYT YMPÄRISTÖNSÄ TUHOAVIA UUSIA LOUHOKSIA AVATAAN TARPEESEEN NÄHDEN AIVAN LIIKAA
- YMPÄRÖIVÄT ASUKKAAT, ELINKEINOT, LUONTO JA YHTEISKUNTA MAKSAVAT?**

Uudenmaan maakuntakaavoituksen taustalla selvitystyötä tehneessä Poski-projektissa tutkittiin
pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittamista mm. Uudellamaalla ja Itä-Uudellamaalla.

**Uudenmaan kiviainesalueita mm. maakuntakaavoitusta varten 1998-2003 kartoittaneen
Poski-projektin jäsenet olivat julkistahoja, mutta työryhmässä ja kivibisneksen kannalta
keskeisessä strategisessa ennako- ja sisäpiiritiedossa oli käsillä myös kaksi
kivi-yhtiötä: Rudus ja Lemminkäinen.** Liekö sattumaa, että nämä kaksi yhtiötä dominoivat
Uudenmaan kivibisnesmarkkinoita:

- Lemminkäinen suurta julkisuutta saaneella tavalla asfalttibisneksessä (mutta ei betonialalla)
- Rudus kenties sattumalta kiviaines- ja betonibisneksessä (mutta ei asfalttibisneksessä...)

Poski-projektin sihteerinä toimi (nytemmin mm. Lemminkäisen Riipilän kivenottohankkeen
puolueettomana yhteysvirkamiehenä toimiva, ja Lemminkäisen Tuusulan asfalttiaseman YVA:n
puolueettomana yhteysvirkamiehenä toimiva, ja mm. Ruduksen Nurmijärven Mäntymäen
suuren kivenottoalueen puolueettomana yhteysvirkamiehenä toimiva) **hydrogeologi Timo**

Kinnunen ja kiviainestuottajia projektissa edustivat Teuvo Aarnio / Rudus ja Pekka Uusivirta / Lemminkäinen, joista Pekka Uusivirta toimii tälläkin hetkellä Lemminkäisen projektin keskushahmona ja yhtiön edustajana myös Riipilän kivenottohankkeessa.

Poski-projektin loppuraportissa (Alueelliset ympäristöjulkaisut 400) todettiin mm. että pääkaupunkiseutu on maamme suurin yksittäinen kiviainesten kulutuskeskittymä (sivu 13). Raportin sivun 14 taulukossa 2.2 todettiin vuonna 2002 kalliokiviaineksen käytön maa-aineslain mukaisilla ottamisalueilla olleen Uudellamaalla ja Itä-Uudellamaalla 3,0 milj. k.-m³.

Sattumaa tai ei, jos taulukossa olisi käytetty vuoden 2001 **ottomäärää**, niin luvut olisivat olleet 2,3 milj. k.-m³ ja vuoden 2003 1,9 milj. k.-m³. Käytetyt luvut antavatkin harhaanjohtavan kuvan.
Miksi käytettiin eri lukuja, kun koko hankkeessa kyse on kerran ottotoiminnasta?

Edelleen raportissa todetaan kiviainestarpeen kasvavan Uudellamaalla melko voimakkaasti (siv. 14). **Todellisuudessa kalliokiviaineksen kulutus** (maa-aineslain mukaiset ottoalueet) **pääkaupunkiseudulla** ei olekaan kasvanut, kuten Poski-projektin loppuraportissa todetaan, vaan päinvastoin **vähentynyt**.

Vantaan Riipilän kiviaineksenoton YVA-menettelyn yhteysviranomaisena toimii Timo Kinnunen. Hankkeesta vastaavan Lemminkäisen yhteyshenkilö on Pekka Uusivirta / Lemminkäinen. Meillä on oikeus olettaa, että yhteysviranomaisena toimivalla Timo Kinnusella on jo virkansa puolesta tarkat tiedot ja käsitykset kiviainemääristä ja lupa- ja hanketilanteesta. Lemminkäinen on esittänyt koko YVA-prosessin ajan, ja jatkaa edelleen YVA-selostuksessaan, että kiviaineksista on huutava pula, jolla perustellaan Riipilänkin kiviainestenottoa.

Timo Kinnusen, joka edustaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta (=Suomen valtio) pitäisi olla tietoinen todellisista kiviainekulutustiedoista. Miksei hän heti YVA-selostuksen laadinnan alkuvaiheessa, tai missään välivaiheessa, ole tuonut esiin asioiden todellista laitaa? Miksi asukkaiden on ollut vaikeaa saada tietoja yhteysvirkamieheltä?

Timo Kinnusen rooli tärkeänä Poski-projektin loppuraportin osapuolena voidaan ko. YVA-prosessissa mielestämme kyseenalaistaa. **Onko Uudenmaan ELY-keskuksessa tehty oikeat henkilövalinnat objektiivisyyttä vaativiin tehtäviin? Toteutuuko asiaa hoitavien virkamiesten taholta asukkaiden subjektiivinen oikeus syrjimättömään ja tasapuoliseen kohteluun?**

Millä perusteilla / miten henkilöt ELY-keskuksessa valikoituvat / nimitetään eri hankkeiden yhteysvirkamieheksi? Esimerkiksi Riipilän hankkeen yhteysvirkamies Kinnusen kohdalla asiasta tekee erityisen outoa myös hänen omasanainen toteamus, että YVA-asiat eivät kuulu hänen toimenkuvaansa (6.5.2010, Seutulan VPK:n talo, YVA-selostuksen yleisötilaisuus).

Poski-työryhmän tehtäväksi annettu työ tuntui jääneen kesken, kun kuumahkot projektikansiot lukittiin takahyllyihin syksyllä 2003, mutta aivan kuin työryhmän jäsenten välinen yhteistyö jatkuisi tiiviinä. Uudenmaan ELY-keskuksen ja edeltäjänsä Uudenmaan ympäristökeskuksen organisaation uskottavuuden kannalta, ja yhteiskunnan edun sekä kansalaisten oikeuksien kannalta on kysyttävä, miksi paljon ja pitkään virkatehtäviensä vuoksi Lemminkäisen kanssa selvityksiä ja yhteistyötä tekemään joutunut Kinnunen on valittu Riipilän YVA-hankkeen yhteysvirkamieheksi?

Onko sattumaa, vai miksi juuri Kinnunen toimii nimenomaisesti Ruduksen ja nimenomaisesti useiden Lemminkäisen hankkeiden yhteysvirkamiehenä? Poski-projektin aikaista pitkää yhteistyötaustaa vasten tästä tekee erityisen outoa sekin, että Kinnusen itse pitämänsä

esitelmän ja sanojensa mukaan YVA-asiat eivät kuulu hänen toimenkuvaansa ELY:ssä (6.5.2010, Seutulan VPK:n talo, YVA-selostuksen yleisötilaisuus).

Miten ja miksi valtion (puolueeton?) virkamies voi esittää tällaisia kiviyrityksellisiä lausuntoja? Kallioiden louhituttaminen ei taida olla ihan samanlainen oikeus kuin omalla tontilla asuminen.

Ajankohtainen kakkonen 22.12.2009 klo 21.00 YLE TV2 Timo Kinnunen:

"Yllätyksenä usein tulee se, että omakotitalon omistajan oikeudet sitten rajoittuu tietysti vaan siihen tonttiin, minkä hän omistaa ja sitten ympäröivän alueen maanomistajalla on omat oikeutensa ja hänellä on oikeus myydä puustoa, myydä sitä kalliota ja tai louhituttaa sitä jollain ja se on ihan samanlainen oikeus kuin tämä oikeus asua sillä tontilla."

Edustaako tämä YLE:n tv-haastattelussa virkamiehenä annettu lausunto ELY-keskuksen virallista kantaa? Kansalaisissa tällainen virkamiehen lausunto herättää epäluottamusta, sillä eihän asia ole näin. Rakennusluvan nojalla rakennetussa asuinkiinteistössä asuvan omakotitalonomistajan omalla tontillaan asuminen on totta kai hänen oikeutensa, mutta sen sijaan, jos naapuri haluaisikin louhituttaa kallioitaan, se ei ole oikeus — vaan siitä päättää yhteiskunta, demokraattisesti päätetty ja tarkkaan harkittu kaavoitus ja asianmukainen lupamenettely, usein poliittinen päätöksentekoeelin, kuten lupia käsittelevä lautakunta.

Ei voi välttyä ajatukselta, että virkamies on hankalassa asemassa läheiseksi käyneen yhteistyön ja tuttuuden vuoksi. Ulkopuolisille asetelma näyttää valitettavasti siltä, että Kinnunen toimii asukkaiden ja yhteiskunnan kannalta jo lähtökohtaisesti turhassa ja perusteettomassa hankkeessa vuosien varrella hyvin tutuksi käyneiden kiviainesyritysten intressien mukaan, välittämättä louhinnan ikuisista ympäristötuhoista, ikuisista laajoista maisemavaikutuksista ja seudun asutukselle tuottamista ongelmista, terveystuhoista, elinympäristön ja kotien menetyksistä, ja myös taloudellisista menetyksistä: jokaisen lähitalon arvo on jo nyt laskenut kymmeniä tai satoja tuhansia euroa, vuosien ansioita, sukujen perintöjä tai seuraavien sukupolvien säästöjä.

On inhimillistä että tuttujen henkilöiden ja yhteistyötahojen työtä on vaikeaa arvioida objektiivisesti. Yhteiskunnan kannalta on kuitenkin keskeistä, että ympäristövaikutusten arviointityössä pystytään toimimaan puolueettomasti ja avoimesti, myös yhteiskunnan edun vaatimalla kriittisyydellä totuudessa ja faktoissa pitäytyen, ja niiden esille tuloa edistäen.

Mielestämme ELY-keskuksen toiminta ja organisaation johdon vastuulla olevat projektihenkilövalinnat eri tehtäviin eivät täytä paikkaansa ja Kinnusen läheinen ja pitkään jatkunut yhteistyö kiviyrityksien kanssa eri yhteyksissä ja projekteissa tekee hänestä oudon valinnan näin merkittävävaikutteisen hankkeen puolueettomaksi yhteysvirkamieheksi. Esimerkiksi yllä olevaan virka-asemassa annettuun tv-lausuntoon viitaten, ELY-keskuksen ja nimetyn yhteysvirkamiehen toiminta puolueettomana yhteysviranomaisena pitkäaikaisen yhteistyökumppaninsa hankkeissa näyttäytyy kansalaisille ja asukkaille jääviytenä.

Tärkeämpää, kuin ELY-keskuksen virkamiestehtävien henkilövalinnat, ovat ELY-keskuksen "tehtävienhoidon" seuraukset yhteiskunnalle. Miksi tilanne on niin hallitsematon, että uusia kaivoksia pyritään avaamaan sinne tänne ja samanaikaisesti markkinoille luvitetaan radikaaleja ympäristömuutoksia aiheuttavia kivilouhoksia jopa yli sadan vuoden päähän?

Miksi Riipilän YVA-prosessissa ja kaikissa muissakin hiljattain valmistuneissa ja käynnissä olevissa YVA-prosesseissa hankkeita perustellaan mm. epärealistisen suurilla kiviainestarpeilla, erityisesti pääkaupunkiseudulla? Johtuuko se siitä, ettei Uudenmaan ELY-keskus ole tehtäviensä tasalla, vai eikö haluta osoittaa Poski-projektin johtopäätöksiä aina kasvavista pääkaupunkiseudun kiviainestarpeista virheellisiksi, vai haluavatko yritykset vain epärehellisin keinoin yrittää saada avatuksi aina vain uusia ja uusia kalliolouhoksia sadoiksi vuoksiksi eteenpäin — siinä pelossa, että ympäristölainsäädäntö kiristyy tulevaisuudessa?

Vaikka ympäristölainsäädäntöä kiristettäisiinkin, niin kerran aloittamaan päästyillä kallionlouhinta-alueella luonto tuhoutuu niin totaalisesti, ettei alueella ole havaittavissa minkäänlaisia luontoarvoja sataan vuoteen. Jo vähäininkin louhinta tuhoaa luonnon. Uusien kaivosten ja louhosten avaus on turhaa, kun tarvetta ei ole. Haitat sen sijaan ovat hirvittävät. **Esimerkiksi Riipilän tapauksessa, kyseessä on vain ja ainoastaan Lemminkäinen-yhtiön kaupallinen etu ja liiketoiminta-alue. Kaikille muille hankkeesta olisi pelkkää haittaa.** Myös alueen kunnille, joille alue tarjoaa paljon positiivisia ja veroja paremmin tuottavia mahdollisuuksia. Terveyshaitat kuluineen, ympäristötuhot kuluineen, yhteiskunnan aikaisemmat hankkeen kanssa ristiriitaiset sitoumukset, elinkeinojen harjoittaminen: vieressä on maa- ja metsätaloutta, miljoonien uusi investointi autojen maahantuontikeskukseen, ratsastustalli, puhumattakaan vuosisataisesta asutuksesta, sadoista taloista ja kiinteistöistä, joita kaikkia hanke vain ja ainoastaan haittaisi / estäisi koko toiminnan / asumisen jne. Nämä ovat kysymyksiä, joita Riipilään kaavaillun louhinta-alueen lähiasutus pohtii. Enemmän kysymyksiä nousee esiin katsoessa viitatun Ajankohtaisen kakkosen tv:n asiaohjelman (ohjelma on katsottavissa internetissä osoitteessa www.konigstedt.info-sivuilla).

HUOMIOITA VANTAAN LUONTO PUROLAAKSOISTA PUISTOIHIN -SELVITYKSESTÄ

Lähde: tiivistelmä dokumentista: <http://www.vantaa.fi/liitetiedosto.asp?path=1;221;224;2112;108604>

Elinympäristöjen häviäminen, pirstoutuminen ja ekologisten yhteyksien katkeaminen onkin keskeisimpiä luonnon monimuotoisuutta uhkaavia tekijöitä Vantaalla.

Monet Vantaan metsäalueista ovat olennainen osa seudullista viherkehää.

Vantaalla on tehty uraa uurtavaa työtä kaupungin omistamien metsien luonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseksi ja lisäämiseksi. Kaupungin metsän hoidon tavoitteena on metsien luonnonkaltaisen tilan vähittäinen palauttaminen sekä metsien elinvoimaisuuden ja monimuotoisuuden vaaliminen, tuottamatta kuitenkaan haittaa metsien virkistyskäytölle.

Vanhat metsät ovat hyvin tärkeitä luonnon monimuotoisuudelle, sillä niissä asustaa runsas joukko kuolevasta ja lahoavasta puuaineksesta riippuvaisia eliölajeja.

Nykyisin suoluonnon uhkana sitä vastoin ovat soiden lähistöllä sijaitsevien alueiden rakentamisesta johtuvat häiriöt, kuten esimerkiksi pohjaveden pinnan lasku ja kuivuminen sekä rakennetuilta alueilta soille tulevien vesimäärien suuret vaihtelut. Vantaan luonnosta suot ovatkin ehkä kaikkein eniten kärsineet kaupunkirakenteen laajenemisesta.

Rakentamisen myötä luonnonympäristöt pirstoutuvat ja yhtenäisinä säilyneiden puisto- ja viheralueiden merkitys luonnolle korostuu entisestään. Ne toimivat kaupungissa myös ilmaa puhdistavina keuhkoina ja vaimentavat liikenteen melua.

Suomella, ja siten myös Vantaalla, on kansainvälinen vastuu tiettyjen kasvilajien säilyttämisestä. Tällaisten lajien esiintymistä merkittävä osa sijaitsee Suomessa. Vastuu lajien säilymisestä merkitsee etenkin sitä, että lajin elinympäristö tulee huomioida esimerkiksi maankäytön suunnittelussa.

Uhatuimpia lintuja Vantaalla ovat vanhoissa metsissä viihtyvät lajit. Niiden menestymiselle ovat ratkaisevia vanhojen puiden tarjoamat pesä- ja suojavaikat sekä ravinto.

Vantaalla asustaa vain muutamia uhanalaisia nisäkäslajeja, joista tunnetuin ja samalla myös uhanalaisin lienee liito-orava. Liito-orava on siperialainen laji, joka esiintyy harvalukuisena Etelä- ja Keski-Suomessa erityisesti varttuneissa lehti- ja sekametsissä. Laji on luonnonsuojelulla rauhoitettu ja EU:n luontodirektiivin tiukasti suojelma. Lisäksi se on laji, jonka säilyttämisestä Suomella on merkittävä kansainvälinen vastuu. Vahvimmat liito-oravien esiintymisalueet painottuvat kaupungin länsiosiin; Vestran-Herukkapuron alueelle, Odilammen-Smedsmossenin ympäristöön, Timmermalmiin sekä Myllymäen ja Petaksen alueelle.

Vantaan parhaimmat lepakkopaikat löytyvät Hämeenkyän-Hämevaaran -alueelta, Linnaisista, Seutulasta sekä Hakunilan suunnalta. Suomen yhdeksästä lepakkolajista Vantaalla on tavattu kuusi. Suomessa tavattavat lepakkolajit ovat samalla tavoin tiukasti luonnonsuojelulla rauhoitettuja kuin esimerkiksi liito-orava. Ne kuuluvat EU:n luontodirektiivin lajeihin, joiden luonnossa havaittavien lisääntymis-, levähdys- ja säännöllisten ruokailupaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty. Myös kaikki tahallinen häirintä etenkin lisääntymisaikaan tai muuhan lepakoiden elämänkierron kannalta tärkeään aikaan on kiellettyä.

Kaupunkirakenteen tiivistyessä luonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen edellyttääkin entistä tarkempaa ja huolellisempaa suunnittelua kaikissa maankäyttöön ja luonnon hoitoon liittyvissä asioissa.

Näiden niin sanottujen luo-alueiden ja luonnonsuojelualueiden avulla pyritään säilyttämään luontoalueiden verkostoa, joka turvaa viheryhteyksiä niin Vantaan suurien viheralueiden välillä kuin myös seudullisesti kaupungin ulkopuolelle ja mahdollistaa monimuotoisen eliölajiston säilymisen Vantaalla. Suojelu- ja luo-alueiden ulkopuolellakin on arvokasta luontoa, jota pyritään säilyttämään.

MUITA HARVINAISIA LAJEJA

VUOLLEJOKISIMPUKKA

Vantaanjoesta on löydetty kolme miljoonaa vuollejokisimpukkaa. Ne ovat rauhoitettuja ja EU:n alueella erittäin uhanalaisia. Luonnontieteellisen museon ryhmän tekemien kartoitusten tulosten selvittyä, on uudemman kerran nostettu esiin Vantaanjoen nostaminen Natura-verkostoon. Muutama vuosi sitten Korkein hallinto-oikeus kumosi joen liittämisen Naturaan, koska simpukoita oli todettu löydetyn vain pieniltä alueita.

Nyt vuosina 2004–2007 tehty kartoitus on antanut arvion koko joen simpukkakannasta. Ympäristöministeriö ottaa uudestaan kantaa Natura-asiaan. Vuollejokisimpukka kasvaa 6–9 sentin mittaiseksi. Sen kuori on vihertävän tummanruskea. Niitä on löydetty Vanhankaupunginkoskelta lähtien Nukarinkoskelle Nurmijärvelle saakka.

KIRJOJOKIKORENTO

Kirjojokikorenolle (*Ophiogomphus cecilia*) löytyi kesällä 2009 useita uusia elinympäristöjä Luoteis-Vantaalla. Osalla paikoista olen retkeillyt aiemminkin havaitsematta kyseistä suojeltua sudenkorentolajia. Kirjojokikorento on harvinainen ja paikoittainen laji, joka vaikutti kuitenkin esiintyneen varsin runsaana kuluneena kesänä. Vuonna 2009 kirjojokikorentoja löydettiin Luoteis-Vantaalla esimerkiksi Kivistöstä ja Riipilästä.

Kirjojokikorento on mainittu EU:n luontodirektiivin IV(a)- ja II-liitteissä, jotka edellyttävät lajin tiukkaa suojelua; korenon lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen ja hävittäminen on kiellettyä, ja sen esiintymispaikoille voidaan perustaa Natura 2000 -verkoston suojelualueita. Kirjojokikorento on myös Suomen luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu. Luoteis-Vantaan ja Nurmijärven havaintopaikat muodostavat Suomen tunnetuista yhtenäisistä kirjojokikorenon esiintymisalueista laajimpiin kuuluvat. Eniten havaintoja kirjojokikorennosta on Vestrasta, jossa laji havaittiin ensimmäisen kerran vuonna 2001.

aiheutuva tärinä olisi ympäristössä pitkäkestoista, jopa vuosikymmeniä. Kuinka uskalletaan olettaa, ettei missään vaihtoehdossa (VE 1,2,3), lähialueiden rakennuksiin aiheutuisi vaurioita? Tärinää pidetään tärkeänä varmentaa, ettei kallion ja saven rajapinnasta aiheutuva heijastuminen ja taivuttuminen aiheuta tärinän vahvistumista lähialueiden savimaaperällä sijaitsevalla asutuksella. Kuinka tämä varmennetaan, ja missä vaiheessa?

Selostuksessa vielä todetaan, että asukkaiden häiriintymiseen tulisi kiinnittää huomiota. Epäselväksi jää, millä tavalla ja kuinka huomioiminen konkreettisesti tapahtuu?

YMPÄRISTÖMELULLE ALTISTUMINEN ON TERVEYDELLE ERITTÄIN HAITALLISTA

- **Ympäristömelu lisää kuolleisuutta**
- **Ympäristömelu vaikuttaa erittäin haitallisesti lasten kehitykseen ja koko elämään**
- **Suurin hyväksyttävä taustamelutaso lapsilla on 21,5-28,5 desibeliä**

LÄHDE: Suomen ympäristö 3 / 2007 Ympäristömelun vaikutukset (Tapani Jauhiainen, Heikki S. Vuorinen, Marja Heinonen-Guzejev) <http://www.ymparisto.fi/download.asp?contentid=64456>

Suomen ympäristö –lehdessä nro 3/2007 julkaistuihin tutkimuksiin perustuen, ympäristömelulle altistuminen on terveydelle vaarallista.

Melulle altistuminen lisää merkittävästi sairastuvuutta ja lisää kuolleisuutta. Erityisesti kehittyviin lapsiin kohdistuvat meluvaikutukset ovat vakavia ja koko elämänmittaisia. On myös huomioitava, että Suomen väestöstä 38 % on erittäin meluherkkiä: meluherkät kestävät melun vaikutuksia huonommin ja sairastuvat siitä. YVA-selostuksessa esitetyt haitallisia melutasoja ei voida hyväksyä asuinalueilla myöskään tutkimustulosten perusteella.

HYVÄKSYTTÄVÄ TAUSTAMELUTASO ON VAIN 21,5-28,5 DESIBELIÄ

Kivikaivostoimintaa, josta aiheutuisi lähialueelle ”keskimäärin” raja-arvojen puitteissa 55 desibelin meluTASO (melupiikeistä puhumattakaan), ei voida hyväksyä lähellä asutusta.

Seuraavassa tarkemmin esitettävän **tutkimusaineiston mukaisesti suurin hyväksyttävä taustamelutaso 6-vuotiailla lapsilla on 21,5-28,5 desibeliä heidän normaalin kehityksen turvaamiseksi.**

Jatkuvan melun häiritsevyys ja nukkumisvaikeudet heikentävät stressinä koulutus-, työ- ja ansiomahdollisuuksia, joiden seurauksena myös sosiaalinen elinympäristö muuttuu.

Pitkään kestäessään ympäristömelu vaikuttaa kognitiivisten toimintojen häiriöiden kautta negatiivisesti lasten ja nuorten kehitykseen, oppimiseen, koulumenestykseen, pitkällä tähtäimellä koulutus- ja työnsaantimahdollisuuksiin ja niistä edelleen ilmeneviin seuraamusvaikutuksiin. Ne voivat johtaa syrjäytymiseen ja sekä alkoholin ja huumeiden käyttöriskin kasvuun ja sitä kautta vakaviin ja myös **taloudellisesti merkittäviin yhteiskunnallisiin haittoihin** (Suomen ympäristö –lehti 3/2007).

Onkin todistettu, että asuinalueilla melu sekä rajoittaa asumisen laatua ja on haitallista terveydelle että laskee seudun asuinkiinteistöjen arvoa. Päätäjien sekä hankevastaava

Lemminkäinen Infran tulee arvioida haitallisesta kivikaivostoiminnasta aiheutuvia haittoja ja niiden kustannuksia. **Kuka maksaa ja korvaa syntyvät terveyshaitat, taloudellisesti merkittävät yhteiskunnalliset haitat, sekä kiinteistöjen arvonlaskun?** Ovatko lasten kehityksen häiriintyminen ja syrjäytyminen ja vakavat terveyshaitat ja elinikäiset negatiiviset vaikutukset ja seuraukset edes rahassa mitattavissa? Mielestämme perusasettelusta ei voi tehdä kuin yhden johtopäätöksen: yhden kivi-yhtiön pelkästään kaupallinen intressi, jolle ei ole yhteiskunnallista tarvetta, ei voi mennä kansalaisten terveyden ja yhteiskunnan edun edelle.

6.1

Ympäristömelun vaikutus väestön sairastuvuuteen

Jatkuva altistuminen ympäristömelulle voi aiheuttaa sellaisia elintoimintojen pitkäaikaisia häiriöitä, jotka lisäävät sairastumisriskiä yhdessä muiden sairauden ilmenemiseen vaikuttavien tekijöiden kanssa. Valtaosan näistä voidaan katsoa liittyvän stressinä ymmärrettyihin elimistön toimintojen muutoksiin sydän- ja verenkiertoelimistössä, aineenvaihdunnassa, sisäeritysrauhasten toiminnassa, immunologisissa puolustusmekanismeissa ja ruuansulatuselimissä ja hengitysteissä, joiden säätely elin- ja solutasoilla kytkeytyy saumattomasti toisiinsa. Niin ikään stressi vaikuttaa koettuun elämänlaatuun, mikä ilmenee mielialan ja käyttäytymisen muutoksina ja esimerkiksi mahdollisina mielenterveyden ongelmina.

Tutkimustuloksia on siitä, että väestötasolla melu-altistuneiden riski sydän- ja verisuonisairauksiin kasvaa. Heidän verenpaineitasonsa nousevat, sydäninfarktirisiki lisääntyy samoin ennenaikaisen kuoleman vaara (luku 4.4).

6.2

Ympäristömelun pitkäaikaisvaikutukset toiminnan häiriöissä ja toiminnanvajauksissa

Osa pitkäaikaisen ympäristömelun aiheuttamista häiritsevyyteen, nukkumisvaikeuksiin, kognitiivisiin ja puheviestinnän vaikeutumiseen liittyvistä toiminnanhäiriöistä voi jäädä pitkäaikaisiksi tai pysyviksi. Jatkuvan ympäristömelun aiheuttama voimakas häiritsevyys voi muokata altistetun asennoitumista ympäristömeluun. Nukkumisen laatu voi jäädä melun vähennyttyäkin huonoksi ja levollisen yön uudelleen oppiminen voi vaikeutua varsinkin, kun altistettujen ikä kasvaa. Pitkäaikaiseen melualtistukseen liittyvä väärä äänenkäyttö voi jäädä tottumuksiksi aiheuttaen äänihäiriöitä myös rauhallisessa ympäristössä. Ongelma ei aina korjaudu ilman kuntoutusta.

Toistaiseksi kartoittamaton, mutta kansanterveydellisesti ja yhteiskunnallisesti merkittävä, pitkäaikaisvaikutus voi liittyä melun aiheuttamiin kognitiivisiin häiriöihin lapsuudessa. Tällöin lapsen tulisi oppia tarkkaavaisuutta, keskittymään ja kuuntelemaan, kehittymään muistisuorituksissa ja uuden tiedon omaksumiskyvyssä sekä kielellisiltä taidoiltaan. Ympäristömelulle altistuminen voi tapahtua sekä kotona, vapaa-aikana että päivähoitossa ja koulussa.

Missä määrin ympäristömeluallistuksen häiritsevyydestä ja yöunen häiriintymisestä on haittaa asianomaisen elämänlaatuun, on vielä selvittämättä. Monilla asuinalueilla melu rajoittaa asumisen laatua, koska mahdollisuus pitää ikkunoita auki ja käyttää parvekkeita, terasseja sekä piha- ja ulkoilualueita rajoittuu. Taloudellisesti vaikutus näkyy asuinkiinteistöjen arvossa. Jatkuvan melun aiheuttama häiritsevyys ja nukkumisvaikeudet voivat stressinä myös heikentää koulutus-, työ- ja ansiomahdollisuuksia. Niiden kautta sosiaalinen elinympäristö voi myös muuttua.

Pitkään kestäessään ympäristömelu voi kognitiivisten toimintojen häiriöiden kautta vaikuttaa lasten ja nuorten koulumenestykseen, pitkällä tähtäimellä koulutus- ja työmahdollisuuksiin ja niistä edelleen ilmeneviin seuraamusvaikutuksiin. Ne voivat pahimmassa tapauksessa johtaa syrjäytymiseen sekä alkoholin ja huumeiden käyttöriskin kasvuun ja sitä kautta vakaviin ja myös taloudellisesti merkittäviin yhteiskunnallisiin haittoihin.

Tutkimukset ovat osoittaneet myös, että ympäristömelun aiheuttama häiritsevyys, stressi ja nukkumisvaikeudet johtavat lääkkeiden ja terveyspalveluiden käytön lisääntymiseen. Välinpitämättömyyden ja jopa aggressiivisuuden on todettu lisääntyvän ja toisaalta auttamishalukkuuden ja empaattisen käytöksen vähentyvän.

7.1

Ikä

On tärkeää ottaa esille iän takia eri meluvaikutuksille herkät, kuten ikääntyvät ja ikääntyneet sekä erityisesti lapset ja nuoret. Oppimisen viiveet ja häiriöt, jotka koskevat keskittymistä, kuuntelemista, kielenoppimista, lukemista, muistitoimintoja, oivaltamista, ymmärtämistä sekä luonnollisesti koulun oppiaineiden omaksumista, voivat johtaa joidenkin yksilöiden koko loppuelämään vaikuttaviin koulutuksen, suoritus- ja työkyvyn, sosiaalisen sopeutumisen ja ihmissuhteiden ongelmiin. Melun kognitiivinen vaikutus lapsilla ja vaikutus kielelliseen viestintään on esitetty tarkemmin luvuissa 4.2 ja 4.3.

Pitkäkestoinen melualtistus näyttää lisäävän lasten avuttomuuden tunnetta ja vähentävän motivaatiota ja itsetuntoa.

Taulukko 4.2.

Hyväksyttävä suurin taustamelutaso riittävän puheen erotuskyvyn varmistamiseksi eri ikäisillä lapsilla luokahuoneessa, jonka jälkikaiunta-aika on 0.5 s (Picard & Bradley, 2001).

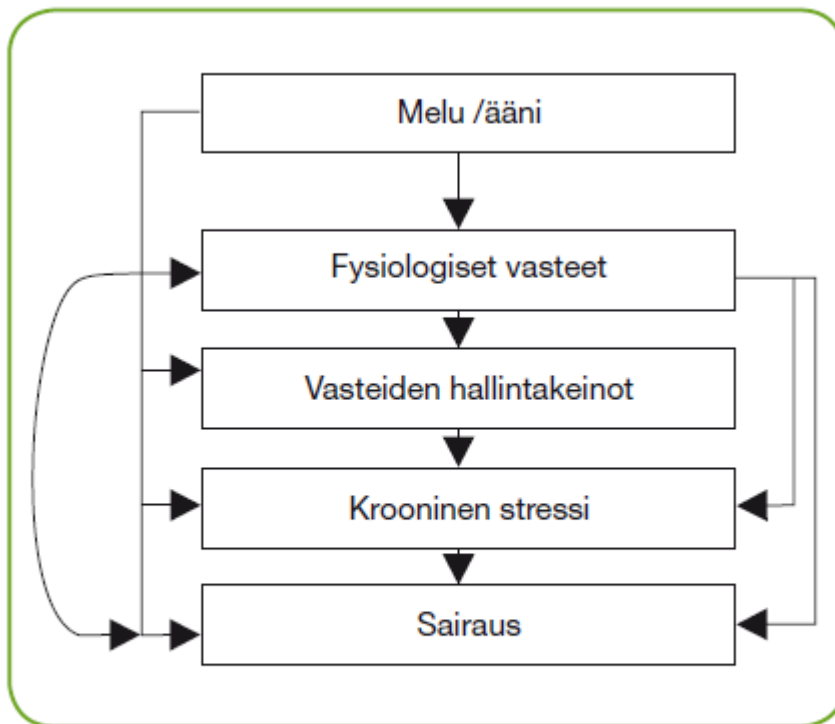
Lapsen ikä (vuosia)	Melun äänitaso, dB	
	Lapsilla, joiden kuulon, kielen ja puheen kehitys on normaali	Lapsilla, joilla on kielen kehityksen häiriöitä
> 12	40	33
10–11	39	32
8–9	34,5	27,5
6–7	28,5	21,5

4.3.2

Puheen tuottoon liittyvät häiriöt melussa

Ääni-/meluympäristön vaikutus puheen motoriiseen tuottoon perustuu puheen tuoton (perusäänien laatu ja voimakkuus, äännön tarkkuus, puheen rytmitys ja ajallisten piirteiden ohjaus) säätelyjärjestelmään, jossa yhtenä ohjaavana tekijänä on kuulojärjestelmän kautta saatava tieto ympäristön äänitasosta ja omasta puheesta. Tiedostamattaan ihminen korottaa puheääntään, kun hän joutuu puhumaan melussa (ns. Lombardin ilmiö). Puheäänien äänitaso alkaa nousta jo melutason ylittäessä 45 dB ja nousee noin 3–5 dB kun melutaso nousee 10 dB. Maksimaalinen puheen äänitaso ei kuitenkaan yllä 80 dB voimakkaammaksi, kun puhetaso mitataan 1 m etäisyydeltä (kuva 4.8).

Ongelmavyöhyhti pitkään kestävänsä koskee ensisijaisesti työikäisiä, se voi vaikuttaa työkykyyn ja sen hoito kuuluu työterveyshuoltoon. Toki vapaa-ajan runsas meluallistus (poplaulun harrastajat) voi myös johtaa samaan tilanteeseen. Ympäristömeluun liittyy, kuten vastaavat kognitiiviset ja kuulemisiongelmatkin, lasten ääniongelmia päiväkodissa ja koulussa. Lapsilla voi melussa olla houkutusena käyttää ääntä liikaa ja oppia väärä äänenkäyttö. Se johtaa usein myös äänihuulikyhmien kehittymiseen lapsilla.

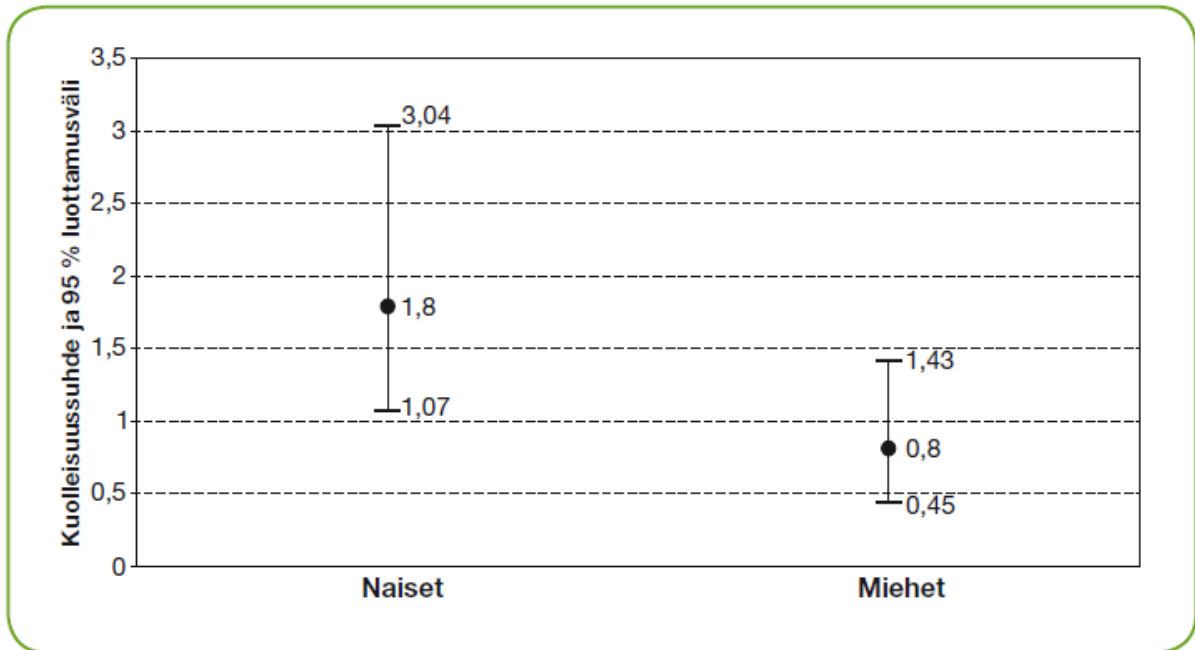

Kuva 4.13. Melun vaikutukset ja stressi sairauksien synnyssä.

Suomen ympäristö 3 | 2007

Elimistömme keinot hallita fysiologisia vasteita eivät kuitenkaan aina riitä. Aiheuttaessaan fysiologisen stressireaktion toistuva melualtistus voi johtaa siihen, että esimerkiksi tilapäinen verenpaineen nousu muuttuukin pysyväksi. Useissa tutkimuksissa on osoitettu jatkuvan melualtistuksen aiheuttavan ääreisverisuonten supistumista, minkä oletetaan johtavan lopulta verenpaineen kohoamiseen.

Tieliikennemelun yhteys verenpaineen nousuun ei ole yhtä ilmeinen kuin lentomelun. Tutkimuksissa on todettu melualtistuksen lisäävän verenpainetauti, sydäninfarkteja ja sydän- ja verisuonitautikuolleisuutta (kuva 4.15). Tämä riski lisääntyy iän ja työvuosien myötä sekä miehillä että naisilla. Monille työpaikoille ominaisen jatkuvan melualtistuksen on todettu liittyvän lisääntyneeseen sydäninfarktikuoolleisuuteen. Suomalaisessa tutkimuksessa meluherkkyys lisäsi merkittävästi naisten kuolleisuutta sydän- ja verisuonitauteihin (kuva 7.1).

Kuva 7.1. Sydän- ja verisuonitautikuolleisuussuhde (pystyakselina) meluherkillä naisilla ja miehillä (Heinonen-Guzejev et al., 2007).

7.3

Meluherkkyys

Huomattava osa väestöstä on iästä tai sukupuolesta riippumatta meluherkkiä. Eri maissa tehdyissä tutkimuksissa on meluherkkiä todettu olevan noin 25–40 % väestöstä, Suomessa 38 % (heistä naisia oli 52 %). Meluherkkyys on ihmisen kokemaa alttiutta melun erilaisille vaikutuksille. On yksilöitä, jotka eivät juuri huomaa ääntä ja myös niitä, jotka kokevat samantasoisien melun erittäin häiritsevänä. Meluherkkyys selittää yksilöllisiä eroja melun häiritsevyydessä (luku 3), ja se on äänenpainetason lisäksi merkittävin häiritsevyyttä ennustava tekijä.

Melun häiritsevyyttä ja meluherkkyys ennakoivat melun terveystaikutuksia sekä unihäiriöitä paremmin kuin itse melutaso. Meluherkkyys lisää melun häiritsevyyttä ja meluallistuksen muita vaikutuksia. Meluherkkyys on samalla itsenäinen melun häiritsevyydestä erillään oleva yksilöiden välisiä eroja selittävä tekijä.

Meluherkkyys kuvaa reagoititapaa meluun. Meluherkät kokevat melun uhkaavampana, reagoivat siihen voimakkaammin ja tottuvat siihen hitaammin kuin ei-meluherkät. Kyseessä on pysyvä, todennäköisesti periytyvä piirre, joka on aikaisemmasta meluallistuksesta riippumaton.

Meluherkkyys näyttää olevan henkilön itsensä arvioima osoitus alttiudesta stressitekijöille yleensä, ei ainoastaan melulle. Se saattaa liittyä yleiseen stressihaavoittuvuuteen, ja sitä voitaisiin mahdollisesti käyttää tämän indikaattorina. Meluherkät ovat raportoineet olevansa herkkiä myös muille ympäristötekijöille, muun muassa ilma- ja kemikaaliherkkyyden on todettu liittyvän meluherkkyyteen.

MUITA HUOMOITA YVA-SELOSTUKSESTA JA SEN VIRHEISTÄ JA HARHAANJOHTAVUUKSISTA
SIINÄ JÄRJESTYKSESSÄ KUN YVA-SELOSTUKSEN DOKUMENTTI ETENEE

Koko YVA-selostus on kauttaaltaan täysin virheellinen ja kerronta on tahallisesti täysin harhaanjohtavaa — tarkoituksena antaa lukijoille väärä kuva tilanteesta ja asioiden todellisesta laidasta. Esimerkiksi läpi koko dokumentin, ja esimerkiksi kiireisten päättäjien silmäilemien tiivistelmätaulukoiden **keskeisin perusvirhe on: useissa kohdissa kaikkia vaihtoehtoja tarkasteltaessa lauseissa esiintyy muotoja, jotka antavat sen kuvan, että YVA-arvioinnin lopputulos on aina "VE3:sta koituu vähiten vaikutuksia"**, arvioidaan vaikkapa sitten pintavesiä "VE 3 kuormittaa vesistöä vähiten" (s. 7), tai "VE3 hävittää luonnonympäristöä vähiten" (s. 7). Tämä on täydellisen tahallista ja törkeää lukijan harhauttamista. Onhan ilmiselvää jokaiselle, että VE0 eli hankkeen toteuttamatta jättäminen olisi vaikutuksiltaan pienin.

Pohdinta kiviaineksen kuljetusmatkan pidentymisestä 20 km:llä ja sen vaikutuksesta päästöjen lisääntymiseen (s. 4) ei perustu todelliseen tilanteeseen. Yhtä hyvin laskelmassa olisi voitu tarkastella 30, 40 tai 100 km:ä, jolloin päästöjen lisääntyminen olisi ollut vielä näyttävämpää. Alueen sanotaan soveltuvan sijaintinsa puolesta hyvin maa-ainesten ottoalueeksi, sillä se sijaitsee lähellä markkina-aluetta ja hyvien kulkuyhteyksien varrella (s. 4). Näin voi olla Lemminkäisen taloudellisesta näkökulmasta, mutta ympäristövaikutusten tarkastelun suhteen ei lainkaan. YVA-selostuksessa asiaa tulee tarkastella lakien mukaisesti ja tarkoittamalla tavalla.

Alue ei sovellu esitettyyn louhostarkoitukseen maa-aineslain, vesilain, ympäristönsuojelulain, luonnonsuojelulain, metsälain eikä vanhojen metsien suojelusta annetun asetuksen suojelunäkökohtien perusteella.

YVA-selostuksen laatija ei ole ymmärtänyt tehtävää oikealla tavalla.

Selostuksessa todetaan: "Hankkeen merkittävimmät haitalliset vaikutukset liittyvät toiminnasta aiheutuvaan meluun ja pölyyn sekä pohjavesiin." Vaikutusten todetaan monesti olevan suoraan verrannollisia hankealueen kokoon. Väite on outo, jopa virheellinen. Hankealueen koolla (jolla yleisesti tarkoitetaan hankealueen pinta-alaa) on pikemmin päinvastainen vaikutus meluun, pölyyn ja pohjavesiin alueen ympäristössä. Suuremmalta alueelta muodostuu yleensä pidemmät etäisyydet ympäristössä olevaan asutukseen nähden ja näin ollen myös alhaisemmat laimentuneet vaikutukset. Selostuksen kerronta kuvaa varsin pintapuolista tarkastelutapaa.

Vaikutusten vertailutaulukoista (s. 6-13) käy ilmi arvioinnin subjektiivisuus ja käsitteellisyys. Vaikutuksista on esitetty pinnallisia näkemyksiä, tarkka tieto puuttuu. Yhteyttä lakien tarkoitamiin vaikutuksiin ja lupaharkintaan on vaikea nähdä. Samaan yhteyteen sotkettu vaihtoehtojen osittainen vertailu on sekin pinnallista ja mielipiteenomaista. Sekä- suomen- että ruotsinkielisistä taulukoista puuttuu vaikutuskohteita, jotka joudutaan katsomaan edellisiltä sivuilta, mikä haittaa selostuksen lukemista.

YVA-selostuksen käsittelyn pintapuolisuutta kuvaa hyvin mm. sanonta (s. 13) "Mikäli hiekkakerroksia joudutaan joillakin alueilla poistamaan, on suositeltavaa, että arvioidaan erikseen näissä muodostumissa olevan pohjaveden painetasoja, virtaussuuntia ja -ulottuvuuksia." Kysymys hankkeen pohjavesivaikutuksesta sivuutetaan siirtämällä se myöhemmin tapahtuvaksi. Esitetyn kaltainen menettely osoittaa vaikutusarvioinnin riittämättömyyden yhdessä tärkeistä kysymyksistä.

Selostuksessa todetaan s. 13 seuraavaa: ”Maa-ainesten ottotoiminnan riskinä on, että laitteiden ja työkonoiden öljyt ja voiteluaineet vuotavat maaperään ja sitä kautta pinta- ja pohjavesiin. Haitta-ainepäästöjen aiheuttamaa riskiä voidaan pienentää mm. varikkoalueiden huolellisella ylläpidolla ja rakentamisella.” Laitteet ja työkonot ovat käytössä työmaa-alueella, jossa pahin riski päästöihin esiintyy. Yleensä työmaa-alueen reunalle sijoittuvan varikkoalueen rakentaminen ja ylläpito ei suoranaisesti liity asiaan. YVA-selostuksen kerronta ontuu näiltäkin osin pahasti.

Sivulla 14 selostuksessa todetaan: ”Alueen ympärillä sijaitsevien metsien säilyminen on turvattava. Pystysuoriksi louhittujen seinämien ilmettä voidaan maisemallisesti parantaa jättämällä niihin pieniä tasanteita, joihin voidaan istuttaa kasvillisuutta. Alueen mahdollinen rakentaminen tulevaisuudessa lieventää maa-ainestenoton aiheuttamia haittavaikutuksia. Alue on tällöin valmiiksi tasattu rakentamista varten. Kaavoituksen yhteydessä voidaan myös määrätä säilytettäväksi suojametsiä hankealueen ja asutuksen väliin.” Toteamukseen sisältyy vaatimus, etteivät ympäristön metsän omistajat kaataisi metsäänsä ja hyödyntäisi siten omaisuuttaan. Epäsuorasti todetaan myös maa-ainestenoton aiheuttamat haittavaikutukset. Toiveena esitetään, että kaavoittaja hoitaisi asian järjestykseen. YVA-selostuksen kerronta on epäasiallista.

Sivulla 14 selostuksessa todetaan: ”Meluhaittoja lievennetään esim. sijoittamalla kiinteät melulähteet, kuten murskauslaitos siten, että melu ei pääse leviämään ympäristöön.” Tämä on mahdollista vain sijoittamalla murskauslaitos ja muut kiinteät melulähteet tunneliin, jolloin melu ei pääse leviämään ympäristöön. Koska kyse on avolouhinnasta, tämä ei ole mahdollista. Kerronta vaikuttaa muodolliselta höpinältä, yva-selostus ei täytä tehtävänsä.

Sivulla 14 kerrotaan seuraavasti: ”Pölyn leviämistä pystytään ehkäisemään erittäin tehokkaasti erilaisilla toimenpiteillä. Tärkein pölyn leviämisen estämis- ja lieventämiskeino on varastokasojen ja ajoväylien kastelu. Murskattavan kiviaineksen ja ajoväylien tehokkaalla kastelulla voidaan ehkäistä katu- ja murskaustoimintojen aiheuttaman pölyn leviäminen lähes 100 prosenttisesti.” **Tärkein pölyn leviämisen estämis- ja lieventämiskeino ei varmaankaan ole varastokasojen ja ajoväylien kastelu, vaan murskaamoon kohdistuva pölyntorjunta.** Ajoväylien kastelu taitaa olla varsin riittämätön toimenpide pölyn leviämisen estämiseen, koska vesi haihtuu maanpinnasta hyvin nopeasti. Myös poraus, murskeiden varastokatat ja koko työmaa-alue pölyävät ja pölyntorjunta niiltäkin osin on tärkeää. Murskattava kiviaines ymmärretään louheeksi ja selostuksella sanotulla murskattavan kiviaineksen (louheen) kastelulla saadaan vähennettyä jonkin verran esimurskaimen pölypäästöä, mutta hihnoilta, pudotuksista, seulonasta sekä väli- ja jälkimurskaimen pölyämiseen se ei juurikaan enää vaikuta. Työmaateiden pinta-alakin on vain pieni osa työmaa-alueen koko pinta-alasta, joten kyseisen alueen pölyntorjunnalla on varmaan jotakuinkin suhteellista osuuttaan vastaava merkitys aluelähteen pölyämiseen.

Sivulla 15 kerrotaan mm.: ”Mikäli raja- tai ohjearvot rakennuksille tai asukasviihtyvyydelle tärinän seurantamittauksissa ylittyvät, haittoja voidaan lieventää muuttamalla käytettäviä räjähdysainemääriä ja kenttäkokoja. Suositeltavaa olisi tehdä esimerkiksi useita pieniä räjäytyksiä yhden suuren räjäytyksen sijaan, ...” Raja- ja ohjearvoja ei ole määritelty asukasviihtyvyydelle ja tärinän suuruuteen vaikuttaa samanaikaisesti räjähtävä kenttä, joka määräytyy nallien mukaan. Suurikin kenttä voidaan räjäyttää hidastetusti ja pieni kenttä kerralla, joten selostuksessa mainittu tärinän rajoitustapa ei ole tarkasti ottaen oikea.

Kohdassa 1.4 perustellaan hanketta pääosin pääkaupunkiseudun kiviainestarupeella, kuljetuskustannuksilla ja kuljetusten päästöillä. Yleinen kerronta asiasta ei ole tämän hankkeen

perustelua, kerrontaa voisi käyttää mihin tapaukseen tahansa. Kuvassa 3 on ”Ote Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaavasta. Kaavassa on esitetty alueet, joilla on merkittäviä kalliovarantoja. Riipilän hankealueensijainti on esitetty punaisella.” **Merkille pantavaa on, että Riipilän alue ei sisälly vaihemaakuntakaavassa osoitettuihin kiviainesten ottoalueisiin.**

Kuljetuskustannusten ja päästöjen tarkastelulla ei silläkään ole mitään todellista yhteyttä hankkeeseen. Keskenäisen kaavatyon merkityksestä hankkeen perusteluna todetaan selvityksessään (s. 22).

Sivulla 21 selostuksessa todetaan: ”*Kohtuullinen etäisyys kiviaineksen louhimiselle käyttökohteestaan on < 30 km. Ottoalueiden sijoittaminen mahdollisimman lähelle kasvukeskuksia vähentää kuljetuskustannuksia ja kuljetuksista aiheutuvia päästöjä.*” Esitetty on vain yhtiön liiketaloudellista kerrontaa. (Tämä ilmenee myös sivulta 23: ”Koska kiviaineksen kuljettaminen kauempaa ei ole taloudellisesti kannattavaa,...”) Lähellä kasvukeskuksia toimittaessa muodostuu enemmän haitallisia ympäristövaikutuksia ja YVA-selvityksessä tulisi kuljetus- ja liiketalouden sijasta painottaa ympäristövaikutusten tarkastelua ja vähentämistä. Kerronta kuvaa näiltäkin osin vääränlaista asennoitumista yva-selvitystyöhön.

Hankkeen perusteluissa sivulla 22 kerrotaan: ”*Kyseisessä selvityksessä (Luoteis-Vantaan maankäyttöselvitys) on tuotu esiin, että hankealue osittain soveltuisi esimerkiksi logistiikka-alueeksi. Tällainen toiminta edellyttää että aluetta tasataan louhimalla.*” Logistiikka-alueen perustamisella kyseiseen paikkaan ei voi juurikaan perustella hanketta, koska myymätöntä ja käyttämätöntä tilaa on Vantaalla ja lähiympäristössä jo tällä hetkellä runsaasti saatavilla. Esimerkiksi Lemminkäinen Talo Oy myy Kauppalehdessä torstaina 15. huhtikuuta tänä vuonna Vantaalla varasto- ja logistiikkatilaa 25 000 sekä toimisto- ja varastotilaa yhteensä 20 000 m², Sipoossa logistiikkatilaa 400 000 m² ja Kirkkonummella varasto- ja tuotantotilaa 26 000 m². Nämä ovat vain osa tällä hetkellä vapaana olevista tiloista. Tokmanni-konserni on keskittänyt logistiikkatoimintonsa Mäntsälään, S-ryhmä siirtää logistiikka-alueensa Sipoon Bastukärrin, jolloin vanha varastoalue Hakkilassa vapautuu. Anttilan keskusvarasto on muodostumassa jo Keravan Saviolle, jonne tulee muutakin logistiikkaa.

Kysyntää uudelle logistiikka-alueelle Riipilään ei ole lainkaan. Pelkästään Vantaalla on n. 170 hehtaaria valmiita logistiikkatontteja. Logistiikkatonttien tarvetta ja virkamiesten visiota arvioiva lausuntomme on tämän lausunnon liitteenä (liite: Allekirjoittajien 10.2.2010 antama Lausunto Luoteis-Vantaan maankäyttöselvityksestä: ”20100210_Lausunto_versio_3_piste_0_LUOTEIS-VANTAAAN_MAANKAYTTOSELVITYS_PDF”).

Tarkasteltavissa vaihtoehdoissa (kohta 2, sivu 25) todetaan: ”*Edellä mainitut massamäärät ovat maksimiottomääriä, mikäli louhoksen reuna-alueet jätettäisiin pystysuoriksi (alavaihtoehto B).*” (Alavaihtoehto B: Alueen jälkikäyttö on työpaikka-alue.) Pystysuorat seinät (enimmillään 30 m vaihtoehdossa 1, ks. sivu 26) eivät ole turvallisia eivätkä sopeudu ympäristöönsä (kuva 5 sivulla 26). Kyse näyttäisi vain olevan ympäristövaikutuksista piittaamattomasta maanoton maksimoinnista. Vaihtoehto 1 kuvauksessa (kohta 2.2.1 s. 26) todetaan kylmäverisesti: ”*Louhinta aloitetaan eteläisen osa-alueen lounaisnurkasta Riipilän vanhan metsän alueelta, josta se etenee koillisen suuntaan.*” Myös kohdassa 3.2 esitetään vastaavasti: ”*Työmaatie rakennetaan joko vanhan metsän suojelualueen läpi tai moottoritien viereen.*”

Mitään oikeutta tämän suojelualueen louhimiseen ei ole, joten toimintakuvaus on virheellinen. Ylenkatsovaa asennoitumista kuvaa myös työmaatien sijoitusvaihtoehtojen rinnastaminen. Ei ole lainkaan samanarvoinen asia tehdäkö työmaatie suojelualueelle vai moottoritien viereen. Suojelun purkamiseen tarvitaan valtioneuvoston päätös rajauksen muuttamisesta, jollaista ei odoteta syntyvän.

Hankkeen kestoaika on täysin epärealistinen ja tulisi olemaan useita vuosikymmeniä. Oletukseksi mainitaan (s. 26): ”Oletuksena on, että hankealueelta louhitaan kalliota noin 450 000 m³tr (noin 1,2 milj. tonnia) vuodessa, jolloin toiminta kestäisi arviolta noin 20 vuotta.”

Kalliokiviainesta otettiin Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan alueilta vuonna 2008 noin 2,2 milj.m³tr ja vuonna 2009 alle 2 milj.m³tr. Kalliokiviainesta (massakivi) otettiin pääkaupunkiseudun tarpeisiin pääkaupunkiseudulta ja sen lähialueilta vuonna 2008 1,15 milj.m³tr. Tämän lausunnon sivulla 7 oleva taulukko ”Pääkaupunkiseudun seutu, todellinen kalliokivenotto 2004-2008” osoittaa, että tarve osoittaa kaiken lisäksi laskevaa trendiä.

Hankesuunnitelma ja esitetty louhintanopeus olettaa, että Lemminkäinen onnistuisi valtaamaan tällä Riipilään suunnitteleamallaan louhoksella lähes puolet koko pääkaupunkiseudun kiviainestarpeesta — toisen puolen markkinasta (10 kohdealuetta) jäädessä muille kiviainestuottajille. Näin laajan markkinaosuuden saaminen ei ole mitenkään mahdollista. Näin ollen YVA-selostuksessa esitellyt suunnitelmat ovat täysin epärealistia, ja antavat täysin harhaanjohtavan kuvan lukijoille.

HANKKEEN TODELLINEN, REALISTINEN AIKAJÄNNE OLISI AINAKIN 80 VUOTTA

Mikäli Lemminkäinen onnistuisi valtaamaan Riipilän louhoshankkeellaan edes huomattavana pidettävän 1/10 markkinaosuuden pääkaupunkiseudun kiviainestarpeesta (massakivi), niin hankkeesta aiheutuvat suorat ympäristövaikutukset kestävät lähiympäristössä ainakin 80 vuotta. **Kyse on sukupolvesta toiseen siirtyvästä kohtuuttomasta rasituksesta lähiasutukselle.**

Kun otetaan huomioon olemassa olevat ja muut uudet alueet sekä kilpailu toimituksista niin **hankeolettamaa voi pitää epärealistisena.** Käytännössä tämä tarkoittaa, että **toiminnan kesto voi olla vähintään nelinkertainen ja hankkeesta aiheutuvat ympäristövaikutukset kestävät lähiympäristössä asuvien lapsienkin koko jäljellä olevan eliniän ajan (60-80 vuotta).** Kyse on kohtuuttomasta rasituksesta lähiasutukselle. Useita ihmisiä asuu 200 metrin etäisyydellä hankealueesta. **Hanketta ei pystytä millään keinolla toteuttamaan niin, ettei siitä aiheutuisi eräistä naapuruussuhteista annetun lain tarkoittamaa kohtuutonta haittaa.**

Selvityksen kohdassa 2.5 Kiviaineksen kierrätys sekoillaan kiviainekäsitteissä seuraavasti: ”*Kierrätyskiviaineksilla tai ylijäämäkiviaineksilla tarkoitetaan puhdasta louhetta, murskettua tai sora, joka kuljetetaan Riipilän hankealueelle lähiseudun rakennustyömailta, joiden esirakentamisessa syntyy louhetta.*”

Kohdassa 3.1 (s. 37) todetaan, että ”*Osa pintamaista voidaan myös kuljettaa pois hankealueelta, mikäli niille ei löydy loppusijoituspaikkaa hankealueelta. Jälkikäyttövaihtoehdossa A pintamaat läjitetään takaisin louhoksen luiskiin ja pohjatasolle toiminnan loputtua.*” Kohdassa 2.6.1 puolestaan kerrotaan, että ”*Puhtaita pintamaita voidaan tarpeen mukaan tuoda alueen ulkopuolelta, sillä alueelta aiemmin poistettuja pintamaita ei välttämättä ole tarpeeksi.*” Vaikuttaa hölmöläisten touhulta, kun otetaan huomioon, että jälkikäyttövaihtoehto A on realistisempi kuin keskeneräisiin kaavailuihin liittyvä vaihtoehto B. Kohdassa 3.1 vielä kaiken lisäksi todetaan, että ”*Alustavasti suunnitellut pintamaiden varastointialueet ovat pinta-alaltaan noin 13 ha, joten mikäli niihin rakennetaan pintamaista keskimäärin noin 5 m korkuiset vallit, saadaan kaikki alueelta poistettavat maamassat mahtumaan niihin.*”

Kelvoton ja virheellinen YVA-selostuskerronta jatkuu kohdassa 3.2 (s. 38) seuraavasti: ”*Varikkoalueen rakentamisella minimoidaan riskit öljy- ja muiden haitta-aineiden pääsemiseksi ympäristöön. Työkoneet sekä niille tarkoitetut poltto- ja voiteluaineet säilytetään varikkoalueella.*” Kuinkahan työt on ajateltu tehtäväksi, kun työkoneet säilytetään varikkoalueella? Edelleen jatketaan kerrontaa seuraavasti: ”*Varikkoalueen pohjalle asennetaan tiivis kalvo, jonka päälle levitetään vähintään noin 30 cm paksuinen hiekkakerros joka estää kalvon rikkoutumisen.*” **Kun raskas työkone liikkuu varikkoalueelle, on selvää, että se rikkoo kalvon.** Myös sanonta: ”*Varikkoalueelle varastoidaan kerrallaan vain työkoneiden välittömään tarpeeseen tarvittava polttoainemäärä,*” on osin paikkansa pitämätön. Käsittääksemme esimerkiksi poravaunua ei ajeta työmaalta varikkoalueelle tankkausta varten, vaan välittömään tarpeeseen tarvittavan polttoaineen säiliö on poravaunun porauspaikan lähellä työmaalla eikä varikkoalueella.

Kohdassa 3.3 on sanottu, että ”*...ja kerralla räjäytettävä kenttä on volyymitään enintään noin 50003.*” Mitähän tällä on tarkoitettu? Kirjoitusvirheeksi sanontaa ei oikein pysty arvioimaan. Samassa kohdassa jatketaan: ”*Mursketonnia kohti käytetään noin 220 g räjäytysainetta.*” Normaalialia ominaispanostusta ei ilmoiteta mursketonnia kohden, vaikka ilmoitettu määrä louhittavaa tonnia kohden pitääkin likimäärin paikkansa. (Huom. kaikkea louhetta ei välttämättä murskata.) Edelleen kohdassa 3.3 kerrotaan seuraavasti: ”*Kalliosta saatava louhe kuljetetaan ja syötetään murskauslaitosten esimurskaimeen, minkä jälkeen välimurskainten ja seulojen kautta saadaan haluttua murskelajiketta (kuva 14).* Kuvasta 14 ilmenee, että murskauslaitoksessa on myös jälkimurskain, jolla käytännössä saadaan yleisimmin haluttuja murskelajitteita. Vielä mainitaan, että ”*Siirrettävä laitos sijoitetaan mahdollisimman lähelle kallioseinämiä, jotta murskauksesta ja alueen sisäisestä liikenteestä aiheutuvan melun kantautuminen ympäristöön saadaan minimoitua.*” Mainitulla toimenpiteellä ei katsota olevan mitään vaikutusta sisäisestä liikenteestä aiheutuvan melun kantautumiseen ympäristöön. Näyttää siltä, että selostuksen laatija on ollut ammatillisesti varsin kokematon eikä työtä ole tarkistettu.

Kohdassa 3.4 todetaan: ”*Tarvittaessa alueella tehdään koeräjäytyksiä ja niiden yhteydessä tärinämittauksia, jonka jälkeen määritetään tärinää mittaavan heilahdusnopeuden raja-arvot.*” Koeräjäytyksen ja tärinämittauksen tuloksen avulla määritetään maaperän tärinänjohtavuus ja saatua tulosta käytetään momentaanisen räjähdysainemäärän laskemiseen. Heilahdusnopeuden raja-arvot määritetään asiasta annettujen ohjeiden mukaisesti.

Kuvasta 13 ei ilmene, mikä poravaunusta tekee normaalia hiljaisemmän (asiaa koskeva viittaus on sivulla 38).

Sivulla 39 todetaan, että ”*Ennen louhinnan aloittamista on tehtävä riskianalyysi, jossa kartoitetaan tarvittavat toimenpiteet turvallisten räjäytysten varmistamiseksi sekä tehdään lähikiinteistöjen katselmukset*”. Missään ei kuitenkaan määritellä, mitkä ovat lähikiinteistöjä ja miten katselmukset suoritetaan, mitä näistä kirjataan ja miten asioita seurataan. Konkreettinen suunnitelma puuttuu.

Sivulla 41 kerrotaan, että ”*YVA-menettelyn aikana toteutettiin kaivokysely noin kilometrin säteellä hankealueen rajasta oleville kiinteistöille ja myös asukaskysely*”. Tämä ei pidä paikkaansa; kyselyitä ei ole lähetetty kaikille kilometrin säteellä hankealueen rajasta oleville kiinteistöille.

Hankkeen edellyttämiä lupia ja päätöksiä koskevassa kohdassa 4.5 (s. 43) todetaan, että: ”*Vanhojen metsien suojeluohjelmaan kuuluvan Riipilän vanhan metsän alueelle suunniteltu louhinta- tai muu toiminta (esim. työmaateiden ja varikko-/varastoalueiden rakentaminen) vaatii valtioneuvoston tekemän rajauksen tarkistuksen, koska valtioneuvoston hyväksymään luonnonsuojeluohjelmaan kuuluvalla alueella ei saa suorittaa sellaista toimenpidettä, joka vaarantaa alueen suojelun tarkoituksen (luonnonsuojelulaki 9 §). Alueellinen ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa luonnonsuojelulain 9 § 1 momentissa tarkoitettua rajoituksesta, mikäli suojelun tarkoitus ei mainittavasti suunnitellusta toimenpiteestä vaarannu.*” Koska suojelun tarkoitus vaarantuu, alueellinen ELY-keskus ei voi määräystä antaa. Pidetään hyvin epätodennäköisenä, että valtioneuvosto muuttaisi alueen rajausta yrityksen maanottohalujen mukaisesti.

Kohdassa 4.5 ei ole käsitelty paikalle tuotavien jätteiden vaatimaa lupamenettelyä.

Kohdassa 5.1 (s. 48) kerrotaan, että: ”*Tässä hankkeessa ympäristövaikutuksella tarkoitetaan maa-ainestenoton ja sen käsittelyn aiheuttamia välittömiä ja välillisiä vaikutuksia ympäristöön.*” Määritelmä on epäselvä eikä kata hankkeen kaikkia oleellisia ympäristövaikutuksia. Vaikutuksia on käsiteltävä YVA-lain tarkoittamalla tavalla.

Vaikutusalueen rajauskohdassa 5.2 (s. 48) todetaan vaikutuksista maisemaan ja kulttuuriperintöön seuraavasti: ”***Merkittävimmät maisemavaikutukset muodostuvat pohjoisen ja etelän suunnasta katsottuna, enimmillään maisemavaikutukset ulottuvat korkeintaan 2 km etäisyydelle.***” Kyse on selvityksenkin mukaan vaikutuksista, jotka ovat maa-aineslain 3 §:n (Ainesten ottamisen rajoitukset) vastaisia. Maa-ainesten otolle ei ole hyväksymisedellytyksiä suoraan lain perusteella. MAISEMAVAIKUTUKSET OLISIVAT JÄRISYTTÄVÄT JA RADIKAALIT NELJÄ (4) KILOMETRIÄ. Kenen bisnes olisi sen väärti?

Sivulla 50 kerrotaan, että ”*Molemmissa tutkimuspisteissä oli tarkoitus suorittaa vesimenekikokeita kallion rikkonaisuuden selvittämiseksi, mutta vesimenekikoe tehtiin vain toisessa tutkimuspisteessä*”. Selostuksessa puhutaan kuitenkin harhaanjohtavasti jatkossa kaiken aikaa monikossa: ’vesimenekikokeiden’, vaikka vain yksi koe tehtiin. Vesimenekikoe ei voida pitää yhden pisteen otannalla riittävänä.

Talousvesikaivotutkimuksessa (sivu 56) Nurmijärven puolta ei ole otettu riittävästi huomioon, pois ovat jääneet esim. hankealueen läheisyydessä olevat Metsäkyläntien kiinteistöt.

Sivulla 57 todetaan, että ”*Kaikki alueen kaivot kilometrin säteellä louhinta-alueesta tullaan kartoittamaan myöhemmin luvanhakuvaiheessa*”. Mikä ajankohta on ”myöhemmin” nyt ei kyselyitä ole lähetetty kaikille km:n säteellä asuville. Määritelläänkö kilometrin matka vaikutusalueesta, hankealueesta vai louhinta-alueesta?

Hankealueen läheisyydessä sijaitsevia talousvesikaivoja esittävästä kuvasta 25 (s. 57), pohjaveden samanarvokäyrästä kuvasta 26 (s. 58) ja kallioperän heikkousvyöhykkeitä esittelevästä kuvasta 24 (s. 55) voidaan päätellä, että louhinta-alue kuivattaa Katajiston kaivot sekä estää veden muodostumisen Rosbackan kaivoihin tai vähentää sitä ainakin oleellisesti. Kyseessä on vähintäänkin eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 § tarkoittama kohtuuton rasitus, jota ympäristönsuojelulain 42 § mukaan ei toiminnalla saa aiheuttaa. Veden vähentyminen ja loppuminen kaivoissa voi myös johtaa muihin ympäristönsuojelulain tarkoittamiin kielteisiin seuraamuksiin. Kivenlouhinta alueella vaatii myös ympäristöluvan.

Kohdassa 7.3.2. VE 1 (s. 59) väitetään, että ”*Vaikutus rajoittuu niille alueille, joilla pohjavesien pinta on louhintatasoa ylempänä.*” Lisäksi louhinnan vaikutus voi ulottua alueille, joille virtaa vettä kerrotulta alueelta, siis joiden vedensaanti estyy tai heikkenee sen johdosta, että pohjaveden virtaussuunta muuttuu nykyisestä ja vesi purkautuu louhinta-alueelle. Tämä on jäänyt huomioon ottamatta myös kuvissa 28 (s. 59), 29 (s. 60) ja 30 (s. 61). Merkille pantavaa on, että piirre on kyllä todettu, kun sitä käsitellään toisissa asiayhteyksissä. Sivulla 60 lausutaan seuraavaa: ”*Louhinta kääntää suurimmassa osassa louhinta-alueita pohjaveden virtauksen ympäristössä kohti louhinta-alueita, jolloin louhinnasta ei kulkeudu aineita tai yhdisteitä ympäröivään pohjaveteen.*” Valuma-alueita käsittelevässä kohdassa 8.3.2 (s. 69) todetaan jopa tapahtuvan muutoksen suuruusluokasta seuraavaa: ”*...louhinnan myötä Lamminsuonojan valuma-alue kasvaa vaihtoehdossa 1 9,5 ha:lla, vaihtoehdossa 2 8,1 ha ja vaihtoehdossa 3 5,3 ha. Eteläpuolisen ojan valuma-alue pienenee vastaavasti.*”

Myös vaikutusta Rosbackan alueen lähteisiin on vähätelty, tosin epäuskottavan varauksellisesti, sivulla 60 seuraavasti: ”*Suunnitellulla louhinnalla ei ole odotettavissa merkittäviä vaikutuksia Rosbackan alueen lähteisiin, mikäli lähteiden muodostumisalueen hiekkamuodostuma säilyy koskemattomana. Lähteiden muodostumisalueet sijaitsevat pääosin (> 90 %) hankealueen ulkopuolella. On mahdollista, että Rosbackan alueen pohjoisimpien ja läntisimpien lähteiden virtaama pienenee 0...15 % nykyisestä virtaamasta (lähteet esitetty kuvassa 36).*” Kuvassa 26 (s. 58) esitetystä pohjaveden samanarvokäyrästä ilmenee, että Rosbackan lähteet sijaitsevat sillä pohjaveden valuma-alueella, johon louhinta vaikuttaa.

Pohjaveden virtaussuunta muuttuu louhinta-alueita kohti edellä todetulla tavalla ja vaikutus lähteisiin on merkittävä: lähteet kuivuvat kuten kaivotkin. Lähteet ovat luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen kannalta erityisen tärkeitä elinympäristöjä ja suojeltuja metsälain 10 § mukaisesti. Odotettava kaivun vaikutus on metsälain vastainen. **Rosbackan tilan lähteen kuva ei edes ole ko. lähteestä vaan aivan väärästä kohteesta.** Osaa lähteistä ei ole löydetty. Miksei ole kysytty tilojen omistajilta missä ne sijaitsevat?

— Mikä olisi vaikutus viereisellä kostealla Lamminsuon luonnonsuojelualueella?

Kohdassa 7.3.5 esitetään: ”*Suunnittelun palautuminen maa- ja metsätaloustalouteen ei merkittävästi muuta louhinnan aikaisia pohjavesivaikutuksia. Itse louhinta-alueella sadeveden imeyntä pohjavedeksi (kallion rakoiluun) on pientä, arviolta alle 5 % sadannasta. Mikäli alue metsitetään, sen kokonaishaihdunta kasvaa ja imeyntä pohjavedeksi tulee mahdollisesti pieneneväksi. Tällä ei ole merkittäviä vaikutuksia.*” Kerronnalla väitetään toisin sanoen, että 95 % sadannasta jää louhinta-alueen pinnalle ja metsityksen jälkeen osuus olisi vielä tätäkin enemmän. Väite on epäuskottava, samoin siihen nojaavat päätelmät. Jo silmämääräisesti on todettavissa, että louhinta-alueelle tuleva sade häviää maaperään samantien.

Haittojen lieventämistoimenpiteinä kohdassa 7.4 (s. 62) käsitellään huomiointia ja tarkkailua. Huomiointia korostetaan myös yhteenveto-kohdassa 7.5 (s. 62): ”*Kaikissa vaihtoehdoissa on huomioitava suunnitellun louhinta-alueen etelä-/kaakkoisosan läheisyydessä oleva hiekkamuodostuma, joka vaikuttaa alueen pohjavesitasapainoon.*” Toiminta-ajatuksena siis on, että tehdään ensin ja katsotaan sitten, mitä tapahtuu. Tämä todetaan myös yhteenveto-kohdan 7.5 (s. 62) lopussa: ”*Tarkkailemalla alueen ympäristön pohjaveden pinnankorkeuksia voidaan mahdollisiin muutoksiin reagoida tarvittaessa nopeasti.*” Ympäristövaikutusten arviointi ja suojelutoimenpiteiden suunnittelu on tehty puutteellisesti eikä po. YVA-selostusta voi pitää asiaa käsittelevän lain mukaisena. Vaikutusten arviointia ei voi siirtää jälkikäteen tapahtuvan huomioinnin varaan, koska sellaisen toteutumisesta käytännössä ei ole mitään takeita.

Sivulla 64 esitetään virtaamia; *"Ensimmäinen mittaus tehtiin marraskuun lopussa ... toinen mittaus tehtiin tammikuun puolessa välissä"*. Tärkeää olisi tehdä mittaus myös runsaan virtaaman kuten esim. kevättulvien aikaan.

Sivulla 65 todetaan, että *"Virtaamatietoja Vantaajoesta ei ollut saatavilla lähempää hankealuetta"*. Miksi virtaamaa ei ole tutkittu, jos ei tietoja ei ole ollut saatavilla?

Edelleen sivulla 65 esitetään, että *"Lamminsuon vedenlaatu kuuluu ympäristöhallinnon käyttökelpoisuusluokituksen mukaan luokkaan tyydyttävä. Tämä ei täysin tue pohjaeläinseelvityksen yhteydessä tehtyä toteamusta ojan hyvästä vedenlaadusta. Ristiriitaan voi mahdollisesti olla syynä se, että vedenlaadusta ei ole käytössä kuin yksi näyte ja näytteen tulokseen vaikuttavat mm. sääolot"*. Tammikuussa otettu näyte ei varmastikaan ole edustava ja riittävä.

Sivulla 66 kerrotaan, että *"Pohjaeläinnäytteet kerättiin 25.11.2009 Lamminsuonojasta..."*. Millä perusteella tällainen ajankohta on valittu sopivaksi?
Sivulla 66 on taulukko 17. Vedenlaatu Vantaanjoessa ... vuosilta 1994 – 1997. Tieto on sangen vanhaa (13 vuotta), tässä yhteydessä pitää olla tuoreempaa tietoa, lisäksi mittauspisteistä vain 30,4 järkevällä etäisyydellä kohteesta, mittauspisteet 26,8 ja 26,7 ovat kaukana, eli 3 km:n päässä Lamminsuonojan ja Vantaanjoen yhtymäpaikasta, kun ne saisivat olla korkeintaan 1 km:n päässä kyseisestä yhtymäpaikasta.

Sivulla 69 todetaan: *"Kuten taulukoista huomataan, Lamminsuonojaan johtuva vesimäärä on samansuuruinen louhinnan jälkeen kun sitä edeltävää tilannetta."* Sivulla 68 oli todettu sadannasta, haihdunnasta ja valunnasta seuraavasti: *"Alueen keskimääräisenä sadantana on käytetty Etelä-Suomen keskiarvoa 650 mm vuodessa (mm/a). Hankealueen keskimääräisen haihdunnan on oletettu olevan noin 60 % sadannasta. Tällöin kokonaisvalunnaksi jää noin 40 % sadannasta (RIL 124-2, kallioinen metsämaa)"*. Kun vaihtoehdossa 1 louhinta-alueen pinta-ala on 45 ha (s. 26), niin kasvillisuuden poiston vaikutus haihduntaan ja valuntaan olisi tullut panna merkeille. Näkökohtaa ei ole huomattu ja todistelu taulukon luvuilla on jo periaatteessa huono kerrontatapa.

Sivulla 73 todetaan Vuollejokisimpukasta: *"mikäli talviaikaan kiintoainetta irtautuu valuma-alueelta, saattavat talvehtimiskoloon johtavat happireiät täytyä sedimentoituvasta aineksesta ja siten aiheuttaa simpukoiden menehtymisen"*. Tätä tulee arvioida tarkemmin selvityksessä.

Sivulla 74 käsitellään Kalastoa. Kalastuskoetta ei tehty lainkaan sulan aikaan – ei ole ajantasaista tietoa eri Lamminsuonojassa esiintyvistä kalalajeista.

Sivun 78 toteama pesimälinnustosta alleviivaa arviointiselostuksen puutteellisuutta; *"Hankealueella ei ole tehty kattavaa pesimälinnustoseelvitystä"*. Sama lienee olevan tilanne nisäkkäiden elinolosuhteiden suhteen. Pelkkä teoreettinen tarkastelu ei riitä vaan vaikutukset tulee arvioida tarkemmin.

Kuvasta 38 (s. 80) ilmenee, että hankealueen lounaisosa on liito-oravalle soveliasta elinympäristöä ja sillä on tehty myös havaintoja liito-oravan esiintymisestä. Hanke on luonnonsuojelulain ja maa-aineslain vastainen, koska se hävittäisi kyseisen elinympäristön. Hankealueen lähiympäristön luonnon monipuolisuudesta ja merkeille pantavista arvoista saa käsityksen yva-selostuksen kohdasta 9. Luonnonsuojelutarpeita on runsaasti. Kohdassa 9.1.4 todetaan: *"Suunnittelualueen eteläosassa sijaitsee kymmenen hehtaarin suuruinen, vanhojen metsien suojeluhjelmaan vuonna 1996 valtioneuvoston*

periaatepäätöksellä liitetty Riipilän metsä (AMO010348). Alue ei siten ole varsinainen suojelualue eikä kyseisellä alueella suojelua ole toteutettu, joten rauhoitusmääräyksiä ei ole olemassa. Valtioneuvoston periaatepäätös ei sido yksityistä maanomistajaa.” Tällä kerronnalla pyritään harhauttamaan lukijaa.

Vanhojen metsien suojelusta annetun asetuksen 1115/1993 3 § mukaan luonnonsuojelualueilla ei saa: 1) rakentaa rakennuksia, rakennelmia tai teitä; 2) ojittaa, ottaa maa-aineksia eikä muutoinkaan vahingoittaa maa- tai kallioperää; 3) ottaa taikka vahingoittaa puita, pensaita tai muita kasveja taikka niiden osia; 4) tappaa, pyydystää tai hätyyttää luonnonvaraisia selkärangaisia eläimiä tai hävittää niiden pesiä eikä pyydystää tai kerätä selkärangattomia eläimiä; eikä 5) leirytyä tai tehdä avotulta. Luonnonsuojelualueilla on kielletty muutkin toimet, jotka saattavat vaikuttaa epäedullisesti alueiden luonnonoloihin, maisemaan taikka eläin- tai kasvilajien säilymiseen. Tämä on jätetty YVA-selostuksessa kertomatta. Asetuksessa on nimenomaan kielletty maa-ainesten otto kyseisellä luonnonsuojelualueella.

Asetuksen 1 §:ssä on lausuttu luonnonsuojelualueiden perustamistarkoitus, jossa todetaan: *”Vanhojen luonnonmetsien ja niihin liittyvien ekologisten kokonaisuuksien sekä kasvien ja eläinten säilyttämiseksi osana maamme luonnon monimuotoisuuden suojelua muodostetaan Etelä-Suomeen valtion omistamille alueille luonnonsuojelulain (71/23) mukaisiksi erityisiksi suojelualueiksi jäljempänä 2 §:ssä luetellut alueet. Alueiden tehtävä on myös palvella luonnon- ja ympäristötutkimusta sekä opetusta.”* Näin ollen, **kyse on erityisestä suojelualueesta.**

Kyseinen Riipilän metsä on myös **liito-oravan elinpiiriä** ja siten suojeltu luonnonsuojelulain perusteella. Luonnonsuojelulaissa säädetty on otettava huomioon louhinnan ympäristölupa-asian käsittelyssä. Tämä koskee myös alueen maanomistajaa. Myös asetus vanhojen metsien suojelusta koskee erittelemättä maanomistajaa siinä missä muitakin kansalaisia.

Liito-oravia on havaittu metsissä aivan hanke-alueen pienimmänkin rajauksen reunamilla. Jos Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös, joka koskee Koninkallion aluetta Hämeessä vuodelta 2009 jää voimaan, tulee sen mukaan **jokaisella liiturinaaraalla olla 4 ha hakkaamatonta metsää ympärillään, ja sen lisäksi on turvattava niiden levähdyspaikat.** Nämä suoja-alueet tulevat myös hankealueen puolelle. **Liito-oravat ovat maa-aineslain mainitsema este nro 2 (merkittävä luonnonesiintymä).**

Kohdassa 9.1.5 (s. 84) todetaan: *”Osa hankealueesta on merkitty selvityksessä luonnonydinalueeksi.”* Sama todetaan myös kuvassa 43. Louhinnan ympäristöluvan myöntämisen edellytyksiä ei katsota olevan tälläkään perusteella. Suunniteltu toiminta on sekä ympäristönsuojelu- että maa-aineslain vastaista.

Kohdassa 9.3 (s. 85) esitetään: *”Riipilän alueella louhinnassa syntyvä kiviainesperäinen mineraalipöly on suurta (pääosin halkaisijaltaan yli 30 µm) ja kasvillisuusvaikutuksia aiheuttavan, läpimitaltaan 8-10 µm, pölyn osuus on erittäin vähäinen.”* Väite antaa virheellisen käsityksen asiasta. Lukumääräisesti pieniä pölyhiukkasia on valtavasti, vaikka niiden paino-osuus olisi vähäinen. Aurinkoisella ilmalla ilmiön voi havaita silmilläkin.

Kohdassa 9.3 (s. 85) syntyy selostuksen lukijalle ristiriitaisia käsityksiä partikkelien haitallisuudesta. Sen jälkeen, kun käsitellään partikkelien haitallisuutta kasveille, todetaan: *”Partikkeleiden maaperävaikutukset taas riippuvat lähinnä siitä, kuinka suuri osa haitallisia aineita sisältävistä partikkeleista pääsee latvus-, pensas-, kenttä- ja pohjakerroksen läpi maanpintaan ja siitä edelleen maaperään.”* Vähän tämän jälkeen todetaan: *”Kivipöly ei myöskään sisällä sellaisia yhdisteitä, joilla maaperään joutuessaan voisi olla toksisia*

vaikutuksia puihin tai muuhun kasvillisuuteen.” Kysymys partikkelien haitallisuudesta Riipilän vanhaan metsään ja sen eläimistölle jää vaikutustarkastelussa epäselväksi.

Kohdassa 9.3.2 todetaan: ”*Rosbackan lähteistä purkautuva vesi muodostuu pääasiassa suunnittelualueen kaakkoiskulman ja lähteiden välisellä alueella. Lähteiden muodostumisalueista noin 90 % sijaitsee suunnittelualueen ulkopuolella, minkä vuoksi vaihtoehdolla ei ole vaikutusta lähteiden säilymiseen nykyisenkaltaisina.*” Tässä yhteydessä todetaan jo edellä käsitelty piirre. Selvityksen tekijä ei ole kuitenkaan ymmärtänyt, että kun po. vedet kulkeutuvat louhinta-alueelle, ne eivät muodostu enää lähteisiin ja vaikutus lähteisiin on luonnon- ja ympäristönsuojeluperiaatteiden sekä metsälain vastainen.

Sivulla 85 viitataan Vantaan Riipilän maa-ainesten ottoalueen luontoselvitykseen, lähteenä Lemminkäinen Infra Oy, 8.1.2009. Mikäli luontoselvitys on tehty kyseisenä ajankohtana on syytä epäillä sen perusteellisuutta ja oikeellisuutta. Kyseisen lausunnon asiantuntemusta ja puolueettomuutta ja tarkoituspäätä on myös syytä epäillä.

Kohdassa 9.3.6 (s. 87) todetaan vaikutus Lamminsuon luonnonsuojelualueeseen seuraavasti: ”*Hulevesien mukana Lamminsuonojaan ja Vantaanjokeen kulkeutuu nykyistä enemmän kiintoainesta ja ravinteita, mitkä saattavat yhdessä vesimäärän lisääntymisen kanssa muuttaa etenkin Lamminsuon luontotyyppejä sekä heikentää uhanalaisten eliölajien elinolosuhteita.*” Kyseessä voi siis olla luonnonsuojelu-, ympäristönsuojelu- ja maa-aineslain vastainen muutos, joka estää hankkeen hyväksymisen. YVA-selvityksessä asia tulisi käsitellä eikä jättää sitä myöhempään lupaharkintaan. YVA-selvitys ei tältä osin täytä tehtävänsä.

Kohdassa 9.4 (s. 87) todetaan vielä edelliseen liittyen: ”*Koska louhinta hävittää hankealueelta kaiken kasvillisuuden ja alueella elävien eläinten elinympäristöt, liittyvät haitallisten vaikutusten lieventämistoimenpiteet lähinnä niiden haitallisten vaikutusten vähentämiseen, jotka kohdistuvat Lamminsuohon ja Vantaanjokeen.*” Haitallisia vaikutuksia arvioidaan siis syntyvän po. suojelualueilla ja niitä pyritään vähentämään. Ovatko muutokset niin suuria, että ne ovat lainvastaisia?

Yhteenvetokohdassa 9.5 (s. 87) esitetään edellä todettuihin nähden ristiriitaisesti seuraavaa: ”*Kaikissa hankevaihtoehdoissa vaikutukset Lamminsuonojan valuma-alueen pinta-alaan ovat vähäisiä, minkä vuoksi hankkeen toteuttamisella ei ole vaikutusta Lamminsuon luonnonsuojelualueen luonnontilaan.*”

Yhteenvetokohdassa 9.5 (s. 87) esitetään myös, että ”*Hankkeella ei kuitenkaan ole vaikutusta lähteiden nykyiseen tilaan, sillä valtaosa lähteiden pohjaveden muodostumisalueesta sijaitsee hankealueen ulkopuolella.*” Perustelu ei ole riittävä, koska ratkaisevaa ei ole hankealue, vaan hankkeen vaikutusalue.

Sivulla 88 on arvioitu Maisemaa ja kulttuuriympäristöä. Nurmijärven puoli esim. Metsäkyläntieltä Palojoelle mentäessä oleva näkymä puuttuu selvityksestä, vaikka hankealue näkyy suoraan tielle.

Kuvista 45-47 (myös 48 ja 49) ilmenee hankealueen kohoavan selvästi ympäröivästä alueesta (erityisesti kuva 47 sivulla 89) ja olevan maa-aineslain 3 § tarkoittamaa kaunista maisemakuvaa. Myös selostuksessa todetaan asia mm. seuraavasti: ”*Hankealueen selänneet muodostavat lounas-koillinen-suuntaisen jakson. Kohdealueeseen kuuluvat myös selänneiden rinteet ja luoteispuolella murroslaakson reunat.*” Louhinta katkaisisi selänneen ja muodostaisi siihen ruman aukon. Muutos olisi maa-aineslain vastainen. Muutos maisemakuvassa todetaan

myös selvityksen sivulla 90: ”*Kiviaineksen louhinta muuttaa maisemakuvaa niin kauko- kuin lähimaisemassakin.*” Ja seuraavasti: ”*Kaukomaisemassa merkittävin maisemallinen muutos on metsäisten selännealueiden katoaminen ja selänneketjun katkeaminen – lähimaisemassa taas avokallioiden häviäminen.*” Ja vielä: ”*Haitallisia ovat myös näköyhteydet avoimen peltomaiseman yli Vantaanjokilaakson valtakunnallisesti merkittävältä maisema-alueelta Peltolan tilan ohi pohjoiseen Rosbackaan ja hankealueelle sekä sähkölinjoja pitkin Reunan asuinalueelta ja Katajistontieltä hankealueelle.*” Selvityksessä todetaan siis merkittävä ja haitallinen maisemallinen muutos kaukomaisemassa. Tämän voi katsoa tarkoittavan lakikielellä kauniin maisemakuvan turmeltumista ja maa-ainelain vastaisuutta. Selvityksen yhteenvetokohdassa 10.5 (s. 92) vakuutetaan vielä, että: ”*Maa-ainesten oton maisemavaikutukset hankealuetta ympäröivään maisemakuvaan ovat kiistattomia.*”

Sivulla 90 todetaan myös jyrkkien luiskien vaarallisuus: ”*Jyrkät luiskat täytyy aidata, koska ne ovat vaarallisia putoamisvaaran takia.*” Aitaus ei poista kokonaan luiskien vaarallisuutta. Aidoissakin kiipeillään ja luiskista voi irrota lohkareita.

Sivulla 92 pyritään ohjaamaan kaavoitusta hankealueen ympäristön maanomistajien edun vastaisesti esittämällä haittojen lieventämistoimenpiteeksi seuraavaa: ”*Kaavoituksen yhteydessä voidaan myös määrätä säilytettäväksi suojametsiä hankealueen ja säilyvän asutuksen väliin.*”

Sivun 93 on esitetty, ”*Myös koillis-lounais-suuntainen viheryhteystarve hankealueen ja Hämeenlinnan väylän länsipuolella on esitetty maakuntakaavassa. Viheryhteys ei ulotu hankealueelle.*” Tämä ei pidä paikkaansa. Onko arvioitu pohjois-etelä –suuntaista viheryhteyttä; asukkaiden havaintojen mukaan nyt ainakin hirvieläimet käyttävät paljon kyseistä aluetta liikkumiseen. Mitkä ovat hankkeen vaikutukset eläimille ja liikenteelle, kun kyseiset eläimet joutuisivat etsimään uusia reittejä? Tämä tulee arvioida perusteellisesti.

Sivulla 95 käsitellään Luoteis-Vantaan maankäyttöselvitystä. Siitä todetaan: ”*Tehty maankäyttöselvitys on vasta luonnosvaiheessa ja saattaa vielä muuttua.*” Hankkeen suhde maankäyttötarpeisiin on vielä epäselvä, eikä näin ollen ole myöskään vielä tiedossa alueen jälkikäyttötarkoitus. Kaavoitustilanne puoltaa 0-vaihtoehdon valintaa tässä vaiheessa. Tätä ei ole todettu YVA-selostuksessa vertailtaessa vaihtoehtoja.

Sivulla 96: Asutus – asukasmäärät on laskettu kunkin vaihtoehdon **louhinta-alueen reunasta**, ei hankealueen reunasta. Yhteysviranomaisen vaaditaan: ”on tarkistettava hankealueen lähiympäristön asuinrakennusten lukumäärä 1 km:n etäisyydeltä sekä hankealueen etäisyys Klaukkalan taajamaan”. Asukasmäärät ovat täten harhaanjohtavia.

Sivulla 96: Koulut, päiväkodit ja hoitolaitokset. ”*Suunnittelualuetta lähin päiväkotij sijaitsee Nurmijärven Klaukkalassa noin 2,5 kilometrin päässä hankealueesta ...*” Tieto on virheellinen esim. lähin perhepäiväkotij sijaitsee Metsäkyläntiellä noin 600 metrin päässä alueesta. Lisäksi välittömässä läheisyydessä Lammintiellä asuu perhe, jossa on neljä alle kouluikäistä lasta.

Sivulla 97 kohdassa 11.3.2 todetaan: ”*Vaihtoehdon 3 louhinta-alue on pienempi eikä ulotu ratsastusreitit linjaukseen, joten kaavassa esitetyn ratsastusreitit käyttö on vaihtoehdon 3 toteutuessa mahdollista. Vaihtoehtoissa 1 ja 2 ohjeellinen ratsastusreitti voisi vaihtoehtoisesti kulkea hankealueen itäpuolitse.*” Louhinta-alueelta tulevat räjäytysmelut ja muut äkilliset voimakkaat melut tekevät ratsastusreitistä epämiellyttävän ja aiheuttavat ongelmatilanteita hevosten käyttäytymisessä.

Sivulla 99 kerrotaan: *"Ennustetilanteen laadinta perustuu liikenteen mallintamis- ja reitittämistyökaluun sekä aikaisempiin kokemuksiin vastaavan kaltaisista kohteista. Ennusteen avulla arvioidaan hankkeen vaikutuksia liikenteen toimivuuteen ja liikenneturvallisuuteen."*

Kuvasta 58 ilmenee kiviaineksen kuljetuksissa käytettävä pääasiallinen kuljetusreitti, joka suuntautuu etelään Vanhalla Hämeenlinnantiellä ja edelleen moottoritielle. Vaikuttaa hienostelulta, kun kerrotaan, että tämän *"Ennustetilanteen laadinta perustuu liikenteen mallintamis- ja reitittämistyökaluun"*. Myöskään sitä, kuinka liikenteen mallintamis- ja reitittämistyökalua on käytetty hankkeen vaikutusten liikenteen toimivuuteen ja liikenneturvallisuuden arviointiin, ei ole kerrottu. Kohdista 12.3.2-4 ilmenee, että vaikutus *"liikenteen toimivuuteen"* on tarkasteltu liikenteen lisääntymisenä eikä liikenneturvallisuudesta ole näissä kohdissa mainittu sanallakaan. Kohdassa 12.4 todetaan haittojen lieventämistoimenpiteissä, että *"Liikenteen aiheuttamia vaaratilanteita voidaan minimoida mm. asentamalla risteyksiin peilejä."* Tämänkin katsotaan osoittavan, ettei hankkeen vaikutuksia liikenneturvallisuuteen ole tarkasteltu lähemmin, kerrotusta mallintamis- ja reitittämistyökalun käytöstä puhumattakaan. Vasta yhteenveto-kohdassa 12.5 (s. 103) esitetään varsinainen liikenneturvallisuuteen liittyvä näkemys: *"Lisääntynyt liikenne lisää onnettomuusriskiä Vanhalla Hämeenlinnantiellä siten, että tiellä oletetaan tapahtuvan vuodessa 0,03 henkilövahinkoon johtanutta liikenneonnettomuutta enemmän liikenteen lisääntymisen seurauksena."* Mihin tämä epäselvä väittämä perustuu, jää sekin epäselväksi, mutta kun hankkeen katsotaan voivan johtaa jopa henkilövahinkoihin, niin se on ympäristönsuojelulaissa sanottujen luvan myöntämisedellytysten vastainen näiltäkin osin.

Sivulla 102 todetaan Riipilän metsän suojeluarvo epäsuorasti seuraavasti: *"YVA-menettelyn yhteydessä tehtyjen luontoselvitysten mukaan työmaatie on mahdollista rakentaa Riipilän metsän länsireunan läpi ilman, että se vaarantaa alueen suojeluarvoa. Suojeluohjelma-alueen länsireunalla ei esiinny suojeltavia luontotyyppkejä tai eläimiä sillä kasvillisuutta ja puustoa on siinä kohdin niukasti avokallioisen maaston takia."*

Sivun 104 Meluselvityksessä on huomioitava, että jo olemassa oleva moottoritien ja lentoliikenteen melu ei voi olla perusteluna tuoda alueelle myös avokivilouhoksen melu. Tämä olisi kohtuuton lisärasite niille, jotka jo altistuvat muulle melulle. Tämän lisäksi louhoksen melu leviäisi myös hiljaisille alueille.

Sivulla 105 paljastetaan, että *"Räjäytysten synnyttämää melua ei mallinnettu"*. Miten näin keskeinen asia voidaan jättää arviointiselostuksen ulkopuolelle?

Sivulla 107 esitetään: *"Tällöin ohjearvon ylittävä melu ulottuu vilkkaimmissa toimintatilanteissa n. 400 m etäisyydelle murskauslaitoksista, muttei oletettavasti ylity lähimmillä asuinkiinteistöillä aloituskohdan itäpuolella."* Asutusta on kohdan 11.1.3 (s. 96) mukaan alle 400 metrin etäisyydellä. Miksei ohjearvon ylittävä melu oletettavasti ylity lähimmillä asuinkiinteistöillä jää lähemmin selittämättä. Kyse on oleellisesta asiasta. Myöhemmin YVA-selostuksessa sivulla 127 todetaan seuraavasti: *"Arviossa on kuitenkin todettu että, meluohjearvo 55 dB ylittyisi lähimmilläkin asuinkiinteistöillä ilman melusuojaustoimenpiteitä vain meluisimmissa toimintatilanteissa."*

Syntyvä meluhaitta todetaan sivulla 109 seuraavasti: *"Meluisimmissa toimintatilanteissa (liitteet 6.6–6.9) melutaso ylittäisi nykyisin hiljaisina alueina pidettävillä alueilla Riipiläntien ympäristössä ko. hiljaisten alueiden määritelmän mukaisen päivämelutason 45 dB. Tyypillisissä toimintatilanteissa (liitteet 6.3–6.5) hiljaisten alueiden meluraja ylittyisi vain Riipiläntien"*

länsipuolella.” Näiltä osin kyseessä katsotaan olevan erityisten luonnonolosuhteiden huonontuminen, joka on ympäristönsuojelulain tarkoittama kielteinen seuraamus.

Sivulla 112 kohdassa todetaan: *”Eri tutkimusten mukaan ympäristömelun terveysvaikutukset alkavat vasta melutason ylittäessä 70 dB.*” Hyväksikäytetyjä tutkimuksia ei ole mainittu ja väite on outo. Melun häiritsevät ja terveydelle haitalliset vaikutukset alkavat jo huomattavasti alhaisemmilla tasoilla, siksi hiljaisten alueiden tarvekin korostetaan sekä terveydellisiin perusteisiin määritellyt ohje- ja raja-arvot on asetettu mainittua alemmille tasoille. Kuulovaurion syntymisriski ja työsuojelutarpeet ovat eri asia, ympäristölle ei kuulovaurioita tulisikaan aiheuttaa.

Sivulla 112 todetaan: *”Tyypillisessä toimintatilanteessa (1 porausvaunu) porauksen tapahtuessa korkeimmassa kohdassa lähinnä asuinkiinteistöjä, tarvitaan yleensä koteloitu porausvaunu.*” Jos tyypillisessä toimintatilanteessakin tarvitaan tällainen järjestely, niin kuinka kotelointi on tällöin suoritettava? Näkökohta on tärkeä ja asiasta olisi pitänyt kertoa haittavaikutusten vähentämisen yhteydessä tarkemmin. Jos kotelointi jätetään tekemättä asianmukaisesti, niin melun katsotaan ylittävän sallitun arvon.

Kaiken kaikkiaan hankkeen melumallinnus on täysin riittämätön, lisäksi hankealueen pohjoispuoli on usein jätetty kokonaan huomiotta.

Ilmanlaatua koskevissa vaikutustarkasteluissa kohdassa 14.2 (ss. 113-114) on ristiriitaista ja vaikeasti tulkittavaa lähtötietoa. Nurmijärven Mäntymäen kiviaineksen kierrätyslaitoksen osalta todetaan seuraavaa: *”Mittaukset tehtiin noin 700 metrin päässä kiviaineksen käsittelylaitoksesta. Mitatut pitoisuudet olivat selkeästi alle raja- ja ohjearvojen.*” Edellisessä kappaleessa puolestaan esitetään seuraavaa: *”Mittausten mukaan TSP-pitoisuus on pääsääntöisesti 200 metrin etäisyydellä toiminnasta selkeästi alle ohjearvon, mutta se voi nousta ohjearvon tuntumaan, tai jopa sen yli, kun päästölähteestä tuulee mittauspisteeseen suuntaan kohtuullisella tuulen nopeudella.*”

Tarkasteltavassa tapauksessa asutusta on huomattavan paljon alle 700 metrin etäisyydellä. Mitä lähtötietoa vaikutustarkastelussa käytetään? Koituuko asutukselle selostuksen mukaan pölyhaittaa, kun päästölähteestä tuulee asutuksen suuntaan, vai ei?

Sivulla 114 todetaan: *”Murskauslaitoksen tuottamat pakokaasupäästöt on arvioitu karkealla tasolla murskattavan ainesmäärän mukaan. Maksimitalanteessa yhden murskauslaitoksen tuottamaksi hiukkasmääräksi on arvioitu hieman alle kolme tonnia vuodessa, olettaen että laitoksen polttoaineena käytetään kevyttä polttoöljyä.*” Koska kyseessä olisi pitkäaikaisesti samalle paikalle sijoittuva murskauslaitos, se tuskin edes käyttäisi tuotantotaloudellista syistä kevyttä polttoöljyä, koska sähkön tuottaminen tällä tavalla on huomattavasti kalliimpaa kuin verkkosähkön käyttö. Murskauslaitoksen pakokaasupäästöt eivät siten ole huomionarvoisia. Louhinta- ja murskaustoiminnan pölypäästöjä on esitetty jo paremmin edellä kohdassa 14.2 (s. 113). Mikä vaikutus louhinta- ja murskaustoiminnan todellisilla päästöillä on ympäristöön?

Jos YVA-selostuksessa kerrotun mukaisesti jo 200 metrin etäisyydellä toiminnasta voidaan ylittää ohjearvo sopivalla tuulen nopeudella, niin onko suunniteltu hanke myös tällä perusteella lainvastainen?

Sivulla 114 todetaan: *”Hankkeen toteuttamisen vaikutuksia lähialueen ilmanlaatuun on arvioitu asiantuntija-arviona.*” Kerronta jatkuu seuraavassa kappaleessa: *”Kiviaineksen käsittelylaitoksesta aiheutuvia ilmastoon kohdistuvia vaikutuksia ovat ainakin ilmaston*

lämpenemistä aiheuttavat ns. kasvihuonekaasupäästöt. Päästöjä aiheutuu lähinnä ajoneuvojen ja koneiden pakokaasupäästöinä. Toiminnan aiheuttama kuljetusliikenne (noin 20–30 raskasta ajoneuvoa tunnissa) on niin pientä, että käytännössä siitä aiheutuvilla kasvihuonepäästöillä ei ole merkittävää vaikutusta ilmastoon.”

Vaikutuksia ilmanlaatuun on osittain arvioitu läheisen Mäntymäen alueeseen viitaten. Tämä viittaus on erheellinen alueiden erilaisuudesta johtuen; Mäntymäki on kallio- ja metsäalueiden ympäröimä ja siten esim. Tuuli ei pääse vaikuttamaan Mäntymäen alueeseen kuten se vaikuttaisi täysin avoimessa maastossa sijaitsevaan Riipilän alueeseen.

Kerronnassa sivuutetaan oleelliset hiukkaspäästöt (louhinta, murskaus, pölyäminen jne.) ja niiden vaikutus lähialueen ilman laatuun. Tarkastelun rajallisuus todetaan kyllä myöhemmin kohdassa 14.3.2 (s. 115) seuraavasti: ”On tärkeää huomata, että mallinnukset eivät kuvaa todellista pitoisuutta alueella, sillä niissä on otettu huomioon ainoastaan pakokaasuperäiset hiukkaset ja alueen taustapitoisuus.” Epäselväksi jää, mikä osuus hankkeen ympäristöön muodostuvista pölypitoisuuksista katsotaan selitetyn tehdyllä pakokaasupäästöjen leviämistarkastelulla.

Kohdassa 14.3.1. VE 0 (s. 115) pyritään johdattelevasti kertomaan, kuinka epäedullinen on 0-vaihtoehto, kun ja jos kuvitellaan kuljetusmatkojen pidentyvän 20 kilometrillä. Mikä vaihtoehtoinen kiviainesten toimituspaikka on 20 km kauempana? Onko kyse vain Lemminkäisen vaihtoehtoisesta toimituspaikasta? Entä lukuisat muut maa-ainestoimittajat, joita on lähempänäkin ja muodostumassa lähemmäksi (Focus)? Selostuksessa todetaan samassa kohdassa: ”Hiukkaspäästöjen osalta vaikutusten merkitys täytyisi arvioida suhteessa haitankärsijään, mutta tässä tapauksessa vaihtoehtoisia toimintapaikkoja ja kuljetusreittejä ei ole tiedossa.” Onko tällöinkin kyse Lemminkäisen vaihtoehtoisesta toimituspaikasta?

Sivulla 115 kerrotaan: ”Tehtyjen mallinnoksien perusteella murskauskaitoksen päästöt eivät nosta asutusalueella vallitsevaa keskimääräistä hengitettävien hiukkasten vuosipitoisuutta (kuva 77).” Sanonta on harhaanjohtava, koska tehdyssä mallinnuksessa on kerrotun mukaisesti mukana vain pakokaasupäästöt. Todelliset murskauskaitoksen päästöt nostavat varmasti hiukkaspitoisuutta lähialueilla. Tarkastelussa on vuosiarvo, mitä päästöjen synnyttämä pitoisuus on asutuksen kohdalla vuorokausitasolla (katso taulukko 37, s. 113), kun tuulee hankealueelta asutuksen suuntaan? Selvityksessä sivuutetaan oleellisia asiatarkasteluja.

Sivuilla 115-116 todetaan: ”Toiminnan ollessa käynnissä lähimpien asuintalojen kohdalla ilman hiukkaspitoisuus on todennäköisesti jonkin verran korkeampi verrattuna 0-vaihtoehtoon, mutta normaaleissa olosuhteissa raja- ja ohjearvojen ylitykset pitäisi pystyä välttämään. Ilman epäpuhtauksien leviämisen kannalta epäedullisissa olosuhteissa raja- tai ohjearvotason ylitykset ovat kuitenkin mahdollisia toiminnan välittömässä läheisyydessä.” Kerronnan osalta kiinnitetään huomiota epämääräisiin sanontoihin ”todennäköisesti jonkin verran korkeampi” ja ”ylitykset pitäisi pystyä välttämään”. Raja- tai ohjearvotason ylitykset ovat kuitenkin selostuksen mukaan mahdollisia, mikä katsotaan ympäristönsuojelulain vastaiseksi.

Sivulla 116 kerrotaan: ”Mallinnoksen ja aikaisemmin tehtyjen mittausten perusteella voidaan arvioida, että hengitettävien hiukkasten pitoisuus voi nousta lähimpien asuintalojen kohdalla ohjearvon tuntumaan...” Jos yksin tarkastelluista pakokaasupäästöistä arvioidaan muodostuvan liki ohjearvon suuruisia vaikutuksia, niin jotakuinkin varmana olettamana pidetään sitä, että todelliset vaikutukset lähimpien asuintalojen kohdalla ylittävät sen. Ohjearvon ylittävät vaikutukset eivät ole sallittuja ja ovat samalla lainvastaisia. YVA-selostuksessakin tämä

todetaan epäsuorasti sivulla 117 seuraavasti. ”*Sen vuoksi terveysvaikutusten arvioinnissa on epävarmuutta.*”

Selostuksessa pyritään siirtämään kysymys toiminnan haitallisuudesta terveydelle myöhemmin tarkasteltavaksi (s. 117): ”*Näin ollen voidaan todeta, että toiminnanharjoittajan aktiivisella toiminnalla voidaan ehkäistä lähimpiin asukkaisiin kohdistuvat merkittävät terveyshaitat. Kohteesta on suositeltavaa laatia ilmanlaadun tarkkailuohjelma, jotta voidaan toiminnan mahdollisesti alkaessa varmistua siitä, että ilman hiukkaspitoisuudet eivät nouse terveyden kannalta haitallisen korkeaksi.*” Lähimpiin asukkaisiin kohdistuvat merkittävät terveyshaitat katsotaan voitavan ehkäistä, kun toimitaan kerrotulla tavalla. Jos ilmanlaadun tarkkailuohjelma asetetaan lupamääräykseksi, niin voidaanko todella olla vakuuttuneita siitä, että toiminta ei aiheuta terveyshaittaa?

Kivipölyn leviämisen tarkastelussa ei ole otettu huomioon pääkaupunkiseudulla vallitsevaa tuulen suuntaa. Arviointiselostus on tältä osin puutteellinen.

Yhteenveto-kohdassa 14.5 (s. 118) todetaan seuraavaa: ”*Tarkkaa arviota toiminnan vaikutuksesta alueen ilmanlaatuun ei pystytä tekemään, sillä tällä hetkellä ei valitettavasti ole tarkkoja lähtötietoja, kuinka paljon murskaus ja louhinta aiheuttavat hiukkasia. Myöskään katupölyn tarkkaa määrää ei voida laskea tai mallintaa. Ainoastaan pakokaasuperäisten hiukkasten leviämistä ympäristöön voidaan tutkia mallintamalla.*” Murskaus- ja louhintatoiminnan vaikutuksista ilman laatuun on varmasti saatavilla mitattua tietoa, joista voi muodostaa matemaattisen leviämismallin. Katupölystä ei ole edes asiassa kyse. Väite ”*Ainoastaan pakokaasuperäisten hiukkasten leviämistä ympäristöön voidaan tutkia mallintamalla.*” on sekin virheellinen.

Merkille pantavaa on YVA-selostuksen kerronta kohdan 14.4 lopussa (s. 118): ”*Tehokkailla pölyhaittojen lieventämistoimenpiteillä, kuten kastelulla ja laitteiden koteloinnilla, voidaan vaikuttaa merkittävästi lähimpien asuinalueiden ilmanlaatuun. Mikäli pölyhaittojen lieventämistoimenpiteitä käytetään tehokkaasti ja aktiivisesti, voidaan todennäköisesti välttää hengittävien hiukkasten vuosi- ja vuorokausiraja-arvojen sekä ohjearvon ylittyminen.*” Toisin sanoen: Vuosi- ja vuorokausiraja-arvojen sekä ohjearvon ylittyminen on todennäköistä, mikäli pölyhaittojen lieventämistoimenpiteitä ei käytetä tehokkaasti ja aktiivisesti, mutta vaikka käytettäisiin, niin varmaa ohjearvojen alittuminen ei ole tällöinkään. **Pidetään siis täysin mahdollisena, että pölyhaittaa läheiselle asutukselle aiheutuu.**

Sivulla 129 esitetty nosto asukaskyselyn tuloksista ja hankkeen vaikutuksista ihmisten elinoloihin kuvastaa Lemminkäinen Infran ja Ramboll Finlandin YVA-”selostuksen” vääristelyä ja räikeän harhaanjohtavaa esitystapaa ”pöyristyttävänä hyvänä huonona esimerkkinä” tahallisen vääristystä, ja äärimmäisen harhaanjohtavasta kerronnasta, suoranaisesta vääristelystä. **Ainoa johtopäätös minkä asukaskyselyn tuloksista voi tehdä on: asukkaat olivat kauttaaltaan äärimmäisen kielteisiä kaikkia louhosvaihtoehtoja kohtaan.**

”**Asukaskyselyn mukaan asukkaat kokivat hankkeen toteuttamatta jättämisen jälkeen vaihtoehdon 3 myönteisimmäksi vaihtoehdoksi.**”

Lähde: Lemminkäinen Infra Oy ja Ramboll Finland Oy, YVA-selostus, sivu 129

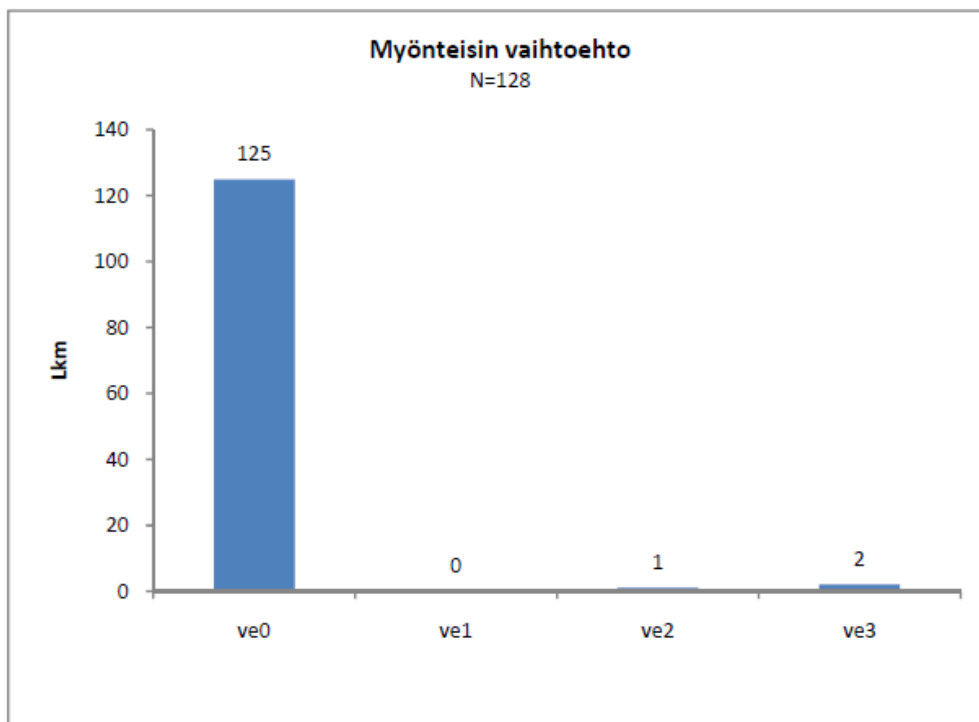
Tarkemmat tulokset ilmenevät liitteen nro 8 kaaviokuvasta 9. On pöyristytävää vääristelyä esittää vaihtoehdon 3, 2, tai 1 tuloksia ”myönteisimmäksi vaihtoehdoksi” millään mittakaavalla tarkasteltuna. On röyhkeää vääristelyä esittää 1,5 % vastaustulosta ”myönteisimpänä” missään yhteydessä. Lauseesta saa suusanallisesti ilman numeerista ilmaisua aivan eri kuvan mitä on todellisuus.

ASUKASKYSELYN TODELLINEN TULOS ON TÄYSIN KIELTEINEN HANKKEELLE

VAIHTOEHTO	ve0	ve1	ve2	ve3
Myönteisin vaihtoehto	97,66 %	0,00 %	0,78 %	1,56 %

Lähde: Lemminkäinen Infra Oy ja Ramboll Finland Oy, YVA-selostus, LIITE 8, kuva 9

9. Vaikutuksiltaan myönteisin vaihtoehto

Lähde: Lemminkäinen Infra Oy ja Ramboll Finland Oy, YVA-selostus, LIITE 8, kuva 9

Sivulla 131 todetaan: ”Seurantaohjelma hankkeen vaikutusten seuraamiseksi ja asukkaiden tiivis tiedottaminen hanketoimista ovat tärkeitä toimenpiteitä hankkeen vaikutusten vähentämiseksi.” Kumpikaan mainituista toimenpiteistä ei vähennä hankkeen vaikutuksia.

Sivulla 138 todetaan: ”Arvioinnissa kaikki toteuttamisvaihtoehdot todettiin toteuttamiskelpoisiksi ympäristövaikutusten osalta, sillä mikään vaihtoehdoista ei arvioinnin mukaan aiheuta raja-arvoja ylittäviä tilanteita (melu, pöly, päästöt, pintavesi).” Tämä toteamus on ristiriidassa YVA-selostuksessa aiemmin kerrotun kanssa. Selostuksen mukaan ja tässäkin kirjelmässä osoitetun mukaisesti hankkeen suunniteltu toiminta on lainvastainen maa-aineslakiin,

ympäristönsuojelulakiin, eräistä naapuruussuhteista annettuun lakiin, luonnonsuojelulakiin sekä metsälakiin ja vanhojen metsien suojelusta annettuun asetukseen nähden.

Sivulla 138 todetaan edelleen: *"Hanke voidaan teknisesti suunnitella ja toteuttaa siten, että siitä aiheutuvat ympäristövaikutukset ovat hallittavissa. Haitallisten vaikutusten vähentämiskeinoina voidaan käyttää parasta käyttökelpoista tekniikkaa (BAT) esimerkiksi pölypäästöjen vähentämisessä."* Po. YVA-selostuksessa kerrotun mukaisesti useat hankkeen vaikutukset ovat lainvastaisia, eikä niitä voida edes teknisesti suunnitella ja toteuttaa siten, ettei lainvastaisuutta jäisi (esimerkiksi maa-aineslain tarkoittaman kauniin maiseman pilaantuminen, vanhojen metsien suojelusta annetun asetuksen mukaisen erityisen suojelualueen hävittäminen ja metsälain vastainen erityisen tärkeän elinympäristön tuhoaminen). Haitallisten vaikutusten vähentämiskeinotkin olisi tullut esitellä YVA-selostuksessa BAT:n mukaisesti, mitä ei ole tehty. Kun useita ihmisiä vakituisesti asuu 200 metrin säteellä toiminnasta, niin esimerkiksi mainittu pölypäästöjen vähentäminen BAT:n mukaisesti olisi tullut kertoa haittojen estämisen kuvailun yhteydessä. Näin ei ole tehty. Kuvaus pölyvaikutuksen arvioinnista ja pölyntorjunnasta on aiemmin tässä kirjoitelmassa kerrotun mukaisesti ammattitaidotonta ja puutteellista. Kohdassa 20 Epävarmuustekijät (s. 139-141) on useita virheellisiä mainintoja ja tarkastelusta puuttuu oleellisia asiakäsittelyjä (joita on käsitelty tässä kirjoitelmassa). Sivulla 139 oleva maininta *"Eliöstövaikutusten suhteen suurimmat epävarmuustekijät liittyvät hankealueelta tuleviin kuormiin ja niiden suuruuteen."* on outo.

Kohdassa Epävarmuustekijät (20.1) on erityisen ristiriitaista tietoa, aluksi todetaan, että: *"Louhintasuunnitelmaan ei liity epävarmuustekijöitä, jotka vaikuttaisivat arvioinnin johtopäätöksiin".* Kuitenkin heti seuraavissa kappaleissa todetaan, että: *"Alueella mahdollisesti kierrätettävän kiviaineksen määrään liittyy epävarmuutta". "Kallioperän laatu saattaa olla vaihteleva". "Maakerrosten osalta epävarmuutta". "Ettei pintamaiden paksuudesta ja laadusta ole tarkkaa tietoa koko alueelta". "Pohjavesivaikutusten arvioinnissa epävarmuutta aiheuttaa...". "Suurin epävarmuustekijä liittyy alueen jälkikäyttöön". "Ilmanlaatuvaikutusten arvioinnissa merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät louhinta- ja murskaustoiminnasta aiheutuviin hiukkasiin sekä katupölyyn". "Tärinälaskelmien epävarmuus on huomattavasti suurempi kuin esim. melulaskelmien" (puutteellisesti mallinnettu). "Sosiaaliset vaikutukset eivät ole mitattavia tai yksiselitteisiä, mikä lisää arvioinnin epävarmuutta."*

On valheellista väittää, että lukuisat ja merkittävät epävarmuustekijät eivät vaikuttaisi louhintasuunnitelmaan. Tämän perusteella on selvää, että tämä arviointiselostus on puutteellinen ja tarkoitushakuinen ja laadittu ainoastaan yhden yhtiön tavoitteiden toteutumista varten.

Sivulla 140 oleva maininta *"... mutta laitteistojen melupäästöissä ei ole kuitenkaan merkittäviä eroja."* ei ota huomioon eri tehoisia laitteita eikä melupäästön torjuntatoimia.

Sivulla 140 esitetyt maininnat: *"Ilmanlaatuvaikutusten arvioinnissa merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät louhinta- ja murskaustoiminnasta aiheutuviin hiukkasiin sekä katupölyyn. Ei-pakokaasuperäisistä päästöistä aiheutuvaa pölymäärää on vaikea arvioida, ja toisaalta pölyn leviämisaalue on hyvin voimakkaasti riippuvainen sääolosuhteista."* osoittavat, ettei YVA-selostuksen laatija ole ollut käytettävissä mittaustuloksia työmaiden ympäristöissä tehdyistä pölymittauksista. Sivulla 140 oleva toteamus: *"Tärinän laskennalliseen arviointiin ei ole vakiintunutta menetelmää."* on sekini harhaanjohtava. Asian voi tarkistaa räjäytystöitä käsittelevästä julkaisusta (mm. Vuolio).

Sivulla 142 katsotaan: ” Mittausten aikaväli riippuu siitä miten toiminta alueella etenee, *mutta kerran vuodessa tehtävä melumittaus olisi arvion mukaan riittävä.*” Kun ottaa huomioon kohdassa 13.3 (ss. 106-..) kerrotut ongelmalliset melutilanteet, ohjearvojen ylittymiset, hiljaisen alueen päiväraja-arvon 45 dB ylittymisen vielä 600-700 m päässä sekä kerrotut meluntorjuntatarpeet, niin kerran vuodessa tehty melumittaus ei riitä mihinkään.

Vaikutuksista elinoloihin on **kokonaan jätetty pois vaikutukset elinkeinojen harjoittamiseen: pöly haittaa maataloutta (esim. nurmiviljely, viljanviljely), ja sekä pöly, melu että liikenne erityisesti vieressä sijaitsevan uusien autojen maahantuontitoimintoja varten tehdyn miljoonien investointia** (SE Mäkinen), joka on myös yhteiskunnan aikaisempi sitoumus, jota tällainen myöhäisempi hanke tai päätös ei saa riskeerata eikä tehdä toimintakyvyttömäksi. Lisäksi toiminta haittaisi vaarallisesti ja totaalaisesti **alueen hevosyritysten toimintaa**. Toisin sanoen, pahimmillaan verotuloja tuottava elinkeinotoiminta tulee mahdottomaksi vaikutusalueella, ellei hankkeella haluta vaarantaa ihmishenkiä.

YVA-selostuksesta lausuntoa annettaessa esitetään erityistä huomiota kiinnitettäväksi selostuksen ammattitaidottomaan, ristiriitaiseen, puutteelliseen, harhauttavaan ja virheelliseen kerrontaan.

YHTEENVETO

Lemminkäinen Infra Oy:n Vantaan ja Nurmijärven rajalle suunnittelema avokivikaivos perusteeton ja jyrkässä ristiriidassa mm. kaavoituksen, maa-aineslain, arvokkaan luonnon, alueen luonnonsuojelualueiden ja satojen talojen ja vuosisataisen asutuksen kanssa.

Esitelty ympäristövaikutusten arviointiselostus on kelvoton ja virheellinen. Dokumentissa on lukuisia kohtia, jotka antavat lukijalle täysin päinvastaisen kuvan asioista, kuin on todellisuus. Jopa tiivistelmätaulukoissa esitetään, että louhintavaihtoehdosta olisi vähiten vaikutuksia esimerkiksi luontoon ja pintavesiin — mikä on röyhkeää vääristelyä VE0:n ollessa vertailussa mukana: onhan ilmiselvää että louhimatta jättäminen tuhoaisi vähiten.

Asukkaille hanke aiheuttaisi pysyvän ja kohtuuttoman, elinikäisen terveyshaitan vaarallisen kivipölyn ja jatkuvan terveydelle erittäin haitallisen melun vuoksi. Myös luonto-arvot tuhoutuisivat pysyvästi ”pienimmässäkin”, todellisuudessa valtavassa, 20 hehtaarin louhossuunnitelmassa VE3. Lakien vastainen hanke on toteuttamiskelvoton ja vastaan kaikkia maa-aineslain määrittelemää neljää selkeää kieltoperustetta. Hanke on hylättävä.

- KYSEESSÄ ON YHDEN YHTIÖN LIIKETOIMITA-AIE — JOSTA OLISI PELKKÄÄ HAITTAA KAIKILLE MUILLE
- PAIKKA ON VÄÄRÄ — HANKE ON KAAVOITUKSEN, KAAVOITUSPROSESSIN JA USEIDEN LAKIEN VASTAINEN
- ESITETYT PERUSTELUT JA LUVUT OVAT VÄÄRISTELTYJÄ — KIVAINEKSESTA EI OLE LAINKAAN PULAA
- YVA-SELOSTUKSESSA LUKIJALLE ”TARJOILITAVA” RIITTÄMÄTTÖMYYSARHO ON 113-KERTAINEN (ks. s. 9)
- LOUHINTAA EI TARVITA MYÖSKÄÄN LOGISTIIKKATONTTIMAAKSI — KO. TONTTEJA ON SATOJA HEHTAAREJA
- AIE ON JYRKÄSSÄ RISTIRIIDASSA LUONNOSUOJELUALUEIDEN JA LAAJAN VIHHERKÄYTTÄVÄN KANSSA
- YVA-SELOSTUS ON KELVOTON JA MANIPULOI — EDES KESKEISIÄ KIVIPÖLYVAIKUTUKSIA EI OLE ARVIOITU
- ALUUEELLA ON YLI 240 PIENTALOA JA TILAA — TODELLINEN VAIKUTUSALUE ON LAAJEMPI: KILOMETREJÄ
- HANKE TUHOAISI PYSYVÄSTI ALUEEN LUONTOARVOT, VIRKISTYSKÄYTÖN JA SEUDUN MUUN POTENTIAALIN
- SEUTU TARJOAA ALUEEN KUNNILLE RUNSAASTI VETOVOIMAISIA MAHDOLLISUUKSIA, JOTKA HANKE ESTÄISI
- NS. PIENINKIN LOUHOSVAIHTOEHTO ON VALTAVA, 20 HEHTAARIA — JA TEKISI RIIPILÄSTÄ MELUALUEEN
- NS. PIENINKIN LOUHOSVAIHTOEHTO TUHOAISI SEUDUN, RIIPILÄN METSÄN JA EKOYHTYDEN LOPULLISESTI

Lemminkäinen Infra Oy:n Vantaalle Riipilään suunnittelema 70 ha suuruinen avokivilouhos on vailla pohjaa kun esitetyt perustelut tutkitaan tarkemmin. Yhtiön perusteet kiviainestarpeesta ja kiviainespulasta osoittautuvat viranomaisdokumentteihin perustuvissa laskelmissa harhauttaviksi. Logistiikkatonttipulaa ei ole. Hanke on jyrkässä ristiriidassa mm. kaavoituksen, maa-aineslain, luonnonsuojelulain, alueen luonnonsuojelualueiden, viherväylän ja ympäröivien satojen talojen ja tilojen vuosisataisten kulttuurimaisemien kanssa.

Toteutuessaan tällaisen valtavan ja pitkäkestoisen hankkeen vaikutukset olisivat peruuttamattomia ja sitoisivat vuosikymmeniä myös alueen tulevaa maankäyttöä. Lemminkäisen ajama tarpeeton hanke tekisikin päätökset näppärästi demokraattisten päättäjien ja harkittujen kaavoitusprosessien puolesta. Luoteis-Vantaalla ja Nurmijärvellä on paljon potentiaalia ja maata rakennettavaksi ja luontoalueiksi, pitkän aikavälin tarpeisiin.

Luoteis-Vantaalla tulee tulevaisuudessa asumaan huomattava määrä ihmisiä sekä omakotitaloissa että radan varren kerrostaloissa. Harkittu ja vetoimainen työn, asumisen ja vapaa-ajan miljöö on kehitettävissä historiallisiin kulttuurimaisemiin, seutukunnan aidoimmat ja alkuperäisimmät vahvuudet ylpeästi hyödyntäen. Koskemattomana, rikkaana luontokeitaiden ketjuna säilynyt alue tarjoaa koko pääkaupunkiseudulle valtavan potentiaalilin myös osana viherkehää.

Selostuksen loppupäätelmät hankkeen toteuttamiskelpoisuudesta ovat vääriä.

YVA-selostuksen mukaan ja tässä osoitetun mukaisesti hankkeen suunniteltu toiminta on lainvastainen maa-aineslakiin, ympäristönsuojelulakiin, eräistä naapurussuhteista annettuun lakiin, luonnonsuojelulakiin sekä metsälakiin ja vanhojen metsien suojelusta annettuun asetukseen nähden.

Asukkaat vastustavat hanketta. Hankkeelle ei tule myöntää maa-aineslupaa eikä ympäristölupaa.

Tässä lausunnossa listatuin perustein allekirjoittaneet Reunan, Lammintien, Nurmijärven, Metsäkylän, Klaukkalan sekä Palojoelle vievän Metsäkyläntien, Riipiläntien, Männikön, Pirttirannan, Seutulan, Peräjänkulman, Katajiston, Lehtimäen, Keimolan, Syväoan ja Luhtaanmäen asuinalueiden sekä muiden lähialueiden järjestöt, asukkaat, työpaikat, koulujen vanhempainyhdistykset ja muut tahot vastustavat jyrkästi Lemminkäisen suunnittelemaa hanketta ja maa-ainesten ottoa ja kannatamme vaihtoehtoa V0.

Hankkeelle ei tule myöntää maa-aineslupaa eikä ympäristölupaa.

ALLEKIRJOITUKSET

Tämä lausunto täydentää 2.10.2009 Uudenmaan ympäristökeskukselle jättämäämme mielipidettä ja lausuntoa, jonka allekirjoittivat 2 450 yksityishenkilöä ja 16 yhdistystä.

Vantaalla, allekirjoitettu 11. päivään kesäkuuta 2010 mennessä tähän lausuntoon yhtyen

SYVÄOJAN OMAKOTIYHDISTYS RY

REUNAN OMAKOTIYHDISTYS RY

Pj. Niina Ihalainen-Airaksinen

Pj. Jukka Kataja

SEUTULAN KYLÄYHDISTYS RY

MÄNNIKKÖLÄISET RY

Pj. Kaj Bäckström

Pj. Jukka Vartiainen

KEIMOLAN OMAKOTIYHDISTYS RY

METSÄKYLÄN JA LAMMINTIEN ASUKKAAT

Pj. Rauno Saarela

Pj. Jari Ahola

LIITTEET

LIITE 1:

MERKITTÄVIMMÄT KALLIOKIVIAINESTEN OTTOALUEET,
JOISTA TOIMITETAAN KIVIAINEKSIÄ PÄÄKAUPUNKISEUDULLE

MUITA VIITATTUJA DOKUMENTTEJA

Allekirjoittajien 10.2.2010 antama Lausunto Luoteis-Vantaan maankäyttöselvityksestä:

"20100210_Lausunto_versio_3_piste_0_LUOTEIS-VANTAAAN_MAANKAYTTOSELVITYS_PDF"

LISÄTIEDOT

Toimikunta

Pj. Niina Ihalainen-Airaksinen, Syväoja	040 760 9035 niina@niina.info
Juha Lapinkivi, Reuna	040 574 8566 juha.lapinkivi@pp.inet.fi
Jukka Kataja, Reuna	0400 311 710
Jukka Vartiainen, Männikkö	050 368 2408 jukka.vartiainen@windowslive.com
Kaj Bäckström, Seutula	040 725 0258 kaj.backstrom@elisanet.fi
Jan Laaksonen, Syväoja	040 419 7090 jan.laaksonen@ajoneuvokoripalvelu.fi
Harri Suominen, Syväoja	040 552 9392 suominen.h@gmail.com
Antti Nupponen, Syväoja	0400 708 433 antti.nupponen@mediasolution.fi
Ritva Virta, Riipilä	045 678 6777
Rauno Saarela, Keimola	0400 849 984 rauno.saarela@elisanet.fi
Päivi Karvinen, Metsäkylä	050 337 0617 karvinen.paivi@gmail.com
Jari Ahola, Metsäkylä, Lammintie	0400 463 174 jari.ahola@iki.fi
Pia Ristolainen, Metsäkylä, Lammintie	050 598 6853 piakr@kolumbus.fi

LIITE 1

MERKITTÄVIMMÄT KALLIOKIVIAINESTEN OTTOALUEET, JOISTA TOIMITETAAN KIVIAINEKSIA PÄÄKAUPUNKISEUDULLE

Lueteltujen kohteiden kiviainesten otto perustuu joko Uudenmaan

1. vaihemaakuntakaavaan tai Itä-Uudenmaan maakuntakaavaan.

Vihreä = myönnetty / voimassa oleva lupa

Vaaleanvihreä = YVA tai vireillä oleva lupahakemus

Sininen = "vielä yvaton"

KOHDEALUE 1.	yhteensä	29,00	milj. m3ktr
Kulmakorpi-Espoo:			
Kiviainesten toimitusalue pääosin pääkaupunkiseutu			
<i>Kuuluu Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaavan kohdealueeseen 1 Ämmässuo, 341 ha.</i>			
<u>Voimassa olevat ottoluvat:</u>			
Rudus			1,2
<u>Myönnetyt luvat:</u>			
Rudus, hakemus maa-ainesten ottamiseksi 3.2.2010, 5,4 milj. m3ktr, myönnetty lupa 5.5.2010, ottomäärä sisältyy alla olevaan 27,8:n YVA:aan.			5,4
<u>Ympäristövaikutusten arviointi, YVA:</u>			
Rudus, arviointiselostus 13.5.2009	(YVA 27,8, josta 5,4 yllä)		22,4
<i>Louhinnan jälkeen alue käytetään kokonaisuudessaan ylijäämämaiden läjittämiseen.</i>			
KOHDEALUE 2.	yhteensä	16,70	milj. m3ktr
Mäntymäki, Nurmijärven Metsäkylä / Palojoki, lähellä Vantaan rajaa:			
Kiviainesten toimitusalue pääkaupunkiseutu			
<i>Kuuluu Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaavan kohdealueeseen 32 Vuolteenmäki, 91 ha.</i>			
<u>Voimassa olevat ottoluvat:</u>			
Rudus			1,8
<u>Ympäristövaikutusten arviointi, YVA:</u>			
Rudus, lausunto arviointiselostuksesta 31.3.2010			14,9
<i>Vaihemaakuntakaavassa alue on varattu myös ylijäämämaiden läjittämiseen.</i>			
KOHDEALUE 3.	yhteensä	80,10	milj. m3ktr
Senkkeri Tuusula, Vantaan rajalla:			
Kiviainesten toimitusalue pääkaupunkiseutu			
<i>Kuuluu Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaavan kohdealueeseen 36 Mosa, Pakanniitty, Senkkeri, Sikakallio, Raatinpelto, 305 ha</i>			
<u>Voimassa olevat ottoluvat:</u>			
Seepsula			3,5
<u>Vireillä olevat hakemukset:</u>			
Seepsula, ottolupahakemus 20.8.2009, lausunto ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta annettu 3.9.2007			42,6
<u>Ympäristövaikutusten arviointi, YVA:</u>			
Seepsula, lausunto arviointiohjelmasta 13.11.2009			26
<i>Kallionlouhintaa on mahdollisuus laajentaa etelään päin sekä Vantaan puolelle, laajentamismahdollisuus arviolta</i>			
<i>Louhinnan jälkeen alue käytetään pääosin ylijäämämaiden läjittämiseen, osittain teollisuusalueeksi.</i>			
			8

KOHDEALUE 4.

yhteensä 9,42 milj. m3ktr

Focus Tuusula (lentokentän pohjoispuolella), lähellä Vantaan rajaa:

Kiviainesten toimitusalue pääkaupunkiseutu

Kuuluu Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaavan kohdealueeseen 37, Siltaniitunmäki

Voimassa olevat ottoluvat:

Lemminkäinen Focusen vieressä, ottolupa myönnetty 2007, louhinta valmistunee 2011

0,12

Ympäristövaikutusten arviointi, YVA:

Lemminkäinen, Morenia ja Finavia, lausunto arviointiselostuksesta pvm. 11.2.2010

9,3

Kaikki edellä esitetyt louhinnat liittyvät tulevien teollisuusalueiden tasaamiseen.

KOHDEALUE 5.

yhteensä 31,89 milj. m3ktr

Bastukärr Sipoo, Keravan rajalla:

Kiviainesten toimitusalue pääasiassa pääkaupunkiseutu

Ympäristövaikutusten arviointi, YVA:

Arviointi kattaa Öljytien eteläpuoleisen asemakaavoitetun teollisuusalueen louhinnat. Lausunto arviointiselostuksesta 6.4.2009

Vireillä olevat hakemukset:

Lemminkäinen, hakemus 10.6.2009

0,49

Rudus, hakemus kuulutettu 23.12.2009

2,9

Ei -vireillä oleva:

[Bastukärrin asemakaava-alueen pohjoispuoli, louhintaa arviolta](#)

0,5

Itä-Uudenmaan 15.2.2010 vahvistettu maakuntakaava osoittaa Bastukärrin asemakaavoitetun teollisuusalueen eteläpuolelle EOK -aluetta, joka on osittain TP-aluetta, noin 60 ha. Maat ovat Ruduksen omistuksessa. [Ottomahdollisuus arviolta n.:](#)

8

Ruduksen omistuksessa on vielä edellisen alueen eteläpuolella noin 60 ha kallioaluetta, johon on suunniteltu ns. syväottoa. Sijaintinsa puolesta alue soveltuu kallionlouhintaan hyvin. Alueella oli vielä EOK -varausmerkintä, mutta kaavan hyväksymisvaiheessa merkintä poistettiin alueen vieressä olevan omakotitalon takia. Sittemmin Rudus on ostanut po. omakotitalon. [Ottomahdollisuus n.](#)

20

KOHDEALUE 6.

yhteensä 39,30 milj. m3ktr

Sipoo Nikkilä – Porvoo Kulloo:

Kiviainesten toimitusalue pääasiassa pääkaupunkiseutu, josta lyhin etäisyys kasvaneeseen Hki:iin

Itä-Uudenmaan 15.2.2010 vahvistetussa maakuntakaavassa on kohdealueelle osoitettu TP /r -aluetta (työpaikka-alueen pitkän aikavälin laajenemisalue) n. 1800 ha. Alueella on runsaasti kallioista maastoa, vain muutaman kymmenen hehtaarin alueella NCC:llä Vekkoella ja Eklundilla luvat louhintaan (= alueen esirakentaminen), 3 lupaa:

3,42

Vahvistetussa maakuntakaavassa on lisäksi osoitettu EOK -varauksia sekä EOK -jälkikäyttönä T-, TT- ja EJ -varauksia noin 250 ha. Näistä varauksista on 2 ottolupaa Ruduksella ja Itä-Uudenmaan Jätehuollolla vain pieneen osaan:

2,88

Ympäristövaikutusten arviointi, YVA:

Rudus: arviointiohjelma 14.4.2010

11,2

[Kohdealueen lisäottomahdollisuus on ainakin](#)

21,8

KOHDEALUE 7. Sipoo-Pornainen raja-alue:	yhteensä 20,47 milj. m3ktr
--	----------------------------

Kiviainesten toimitusalue mm. Kerava, Järvenpää, pääkaupunkiseudun koillisalue

Voimassa olevat ottoluvat:

Löfgren, NCC, Destia, Tiehallinto 1,97

Ympäristövaikutusten arviointi, YVA:

Lemminkäinen, Vekkox, yhteinen ottopinta-ala 21,8 ha. Lausunto arviointi-ohjelmasta 21.1.2010 3,5

EOK-alue (kallionlouhinta) kuuluu Itä-Uudenmaan maakuntakaavaan, minkä ympäristöministeriö on vahvistanut 15.2.2010, noin 164 ha, johon em.

YVA-alue kuuluu. [Arvioitu kalliomäärä ilman em. YVA-alueetta](#) 15

KOHDEALUE 8. Numminen Mäntsälä:	yhteensä 22,00 milj. m3ktr
--	----------------------------

Kiviainesten toimitusalue mm. Järvenpää, Kerava ja pääkaupunkiseutu

Kuuluu Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaavan kohdealueeseen 24 Jätynri, Sammalsuo 444 ha

Voimassa olevat ottoluvat:

NCC 2

[Ottomahdollisuus yli](#) 20

KOHDEALUE 9. Kirkkonummi-Siuntio raja-alue:	yhteensä 4,16 milj. m3ktr
--	---------------------------

Kiviainesten toimitusalue mm. Kirkkonummi ja pääkaupunkiseudun lounaisalue

Kuuluu Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaavan kohdealueeseen 17 Stormossen, 86 ha.

Voimassa olevat ottoluvat:

Destia 0,235

Vireillä olevat hakemukset:

Oy Göran Hallenberg 0,925

Ympäristövaikutusten arviointi, YVA:

Ympäristövaikutusten arviointi, YVA: Lemminkäinen Infra on käynnistämässä YVA:a Nokia omistamille maille: 30,37 ha alue, josta saisi kiviainesta arviolta n.: 3

Kaikki edellä esitetyt louhinnat liittyvät tulevien teollisuusalueiden tasaamiseen.

KOHDEALUE 10. Vantaa, lentokentän lounaispuoli Voutila ja Viinikkala:	yhteensä 5,07 milj. m3ktr
--	---------------------------

Kiviainesten toimitusalue pääkaupunkiseutu

Voimassa olevat ottoluvat:

YIT 1,08

Vantaan kaupunki ja Finavia (kiviainesten myynti Lemminkäinen) 1,99

[Lisäottomahdollisuus arviolta](#) 2

Kaikki edellä mainitut louhinnat liittyvät joko lentoaseman laajentamiseen tai tulevien teollisuusalueiden tasaamiseen.

YHTEENSÄ	milj. m3ktr	258,11
-----------------	----------------	---------------

Ylläolevan erittely lupien myöntämisen suhteen		
LUVAT		25,60
TEHDYT YVAT / JO VIREILLÄ OLEVAT LUPAHAKEMUKSET		137,22
KAAVOITUKSESSA VAHVOILLE (mm. TEOLLISUUS-/KIVENOTTO)ALUEILLE		
"YVATONTA" VIELÄ HYÖDYNTÄMÄTÖNTÄ LISÄPOTENTIALIA		95,30
	tarkistus	258,11

Ottomarkkinoilla onkin siten jo 163 milj.k-m3 ilman Riipilän hanketta					
LUVAT	25,60	+	YVAT	137,22	= 162,81

YHTEENVETO KOHDEALUEISTA

KOHDEALUE 1. Kulmakorpi-Espoo:	29,00	milj. m3ktr
KOHDEALUE 2. Mäntymäki, Nurmijärven Metsäkylä / Palojoki, lähellä Vantaan rajaa:	16,70	milj. m3ktr
KOHDEALUE 3. Senkkeri Tuusula, Vantaan rajalla:	80,10	milj. m3ktr
KOHDEALUE 4. Focus Tuusula (lentokentän pohjoispuolella), lähellä Vantaan rajaa:	9,42	milj. m3ktr
KOHDEALUE 5. Bastukärr Sipoo, Keravan rajalla:	31,89	milj. m3ktr
KOHDEALUE 6. Sipoo Nikkilä – Porvoo Kulloo:	39,30	milj. m3ktr
KOHDEALUE 7. Sipoo-Pornainen raja-alue:	20,47	milj. m3ktr
KOHDEALUE 8. Numminen Mäntsälä:	22,00	milj. m3ktr
KOHDEALUE 9. Kirkkonummi-Siuntio raja-alue:	4,16	milj. m3ktr
KOHDEALUE 10. Vantaa, lentokentän lounaispuoli Voutila ja Viinikkala:	5,07	milj. m3ktr
	258,11	milj. m3ktr

LIITE 1 EDELLÄ LUETELTujen NUMEROITujen KOHDEALUEIDEN SIJAINTI KARTALLA

R = Riipilä => Riipilä ei kuulu maakuntakaavoituksessa purppuranvärillä merkittyihin kivivarantoalueisiin

